

Младен Гверо

ПРВОБОРЦИ
ЂАВОЉЕ ВАРОШИ

Гламоч, Главице, 1950. Новинар, публициста, писац.

Члан Удружења новинара Србије, Удружења књижевника Србије и Удружења драмских писаца Србије.

Факултет политичких наука, одсек новинарство, завршио у Београду. Као студент сарађивао у *Студентију* и Радио Студентском граду. Новинарске уређивачке послове обављао у новинским, радио и ТВ кућама. У београдским листовима и часописима сарађивао пишући текстове, репортаже и фељтоне: Дуга, ТВ Новости, Вечерње новости, Борба, Ауто свет, Моја кућа (заменик гл. уредника), Динар (заменик гл. уредника), Експрес, Политика... Покренуо *Еколарац* - Прве деџе еколошке новине. Приредио и објавио више књига, између осталих *Милош Обилић, ейски јунак и леђенда* (помодом 600 година Косовског боја) и *Поштованы гостиодине председниче* (књига писама умних Срба о српском националном питању). Издање, на енглеском језику, је упућено председницима великих сила. Од Беле куће добио одговор). На ТВ БН објављено око 40 једносатних интервјуа са познатим личностима. Радио у Радио Сарајеву (дописник из Београда) и Радио Београду.

Живи и ради у Београду.

Написао и објавио књиге: *Љубави друге врсте* – судске приче, 1984; *Судбине пред судом* – судске приче, 1991; *Столица која лежи* – приче, 1998; *Шефка, љубав и злочин* – хроника, 2000; *Бајке усаванке* – прве домаће деџе еколошке бајке, 2002; *Бајке бојанке 1-7*, 2002; *Заустављено време* – Изabrани новински текстови, 2003; *Кеву сам наложио на иншернет* – монодрама, 2005; *Бизнес са оштадом* – еколошки игроказ, 2006; *Гамбий Јаре Рибникар* – разговори, 2007; *Животна прича др Переића* – драма, 2007; *Дијаспора, наравно* – драма, 2007; *Нас двојица* – монодрама, 2007; *Првоборци Ђавоље вароши* – драма 2009.

Младен ГВЕРО

ПРВОБОРЦИ ЂАВОЉЕ ВАРОШИ

ЛИЦА:

ПЕРА ПЕРИЋ, 47, партијски секретар Партије дobre воље Вароши (ПДВ), син бившег дугогодишњег председника општине Варош, повисок, слабашне телесне конституције, као и здравља, неидентификоване боје косе и очију. Особена карактеристика, политички предводник преке и окрутне нарави, изнад свега поштује личне принципе уско повезане са личним интересима, готово безличан.

МИЛАН МИЛИЋ МИЛЕ, 47, председник ПДВ Вароши, син бившег дугогодишњег председника Општинског комитета СК општине Варош, осредњег раста, нешто чвршће грађен, неидентификоване боје косе и очију. Особене карактеристике, несамосталан, иако на високој функцији, инстикт га увек тера да има надређеног коме на шеретски превртљив начин подилази да би, заједно са њим, остао у игри. У ствари, безлични лъгавац прилагодљив на свако време и политику. Безличан.

ЈОВАН ЈОВИЋ, 47, председник општине Варош, син бившег дугогодишњег курира општине Варош, по занимању бравар, дебљушкаст, али складне и снажне грађе, здрав, у доброј физичкој и радној кондицији. Основна карактеристика, омиљен у друштву, свима жељи да помогне, принципијелан, поштењачина, породично и патријахално добро кућно васпитање до наивности.

АНА ЈОВИЋ, 42, Јованова супруга, лепушкаста плавуша, не нарочито интелигентна, склона трачевима, породична и вредна,

амбициозна онолико, или нешто више, колико јој дозвољава му-
жевљев статус...

ЈЕЛЕНА ЈОВИЋ ЈЕЦА, 3, кћи Јована и Ане – дете, мезимица.

СВЕТЛНА СВЕТЛИЋ ЦИЦА, 33, транзициони експерт ПДВ,
правник, изразито лепа, прнка, неудата, без моралних скрупула,
пословни авантуриста, у високом стилу завршава прљаве послове
који јој се наметну. Најчешћи њен задатак је да у деликатним
ситуацијама заведе човека на положају, црпи га на љубавном плану,
све док не постигне циљ након чега изненада нестаје остављајући
мушкарца на цедилу и у веома тешкој животној и пословној си-
туацији.

ДВА ПОЛИЦАЈЦА

Одиграва се под чудноватим парчетом балканског неба. Ако
бисмо вам рекли где, можда бисте помислили да је то баш место
вашег детињства, прве љубави и одрастања. Вероватно вас не би
зavaralo ни то што сте тек касније спознали сировости којима се
људи тамо међусобно сатиру. Све то почетком 21. века (2008), у
балканској транзицији.

1. КАФАНА КАО СУДБИНА

Кафана "Пресић", сећаре, њојодне, на дан избора. За столом седе Пера Перић, Милан Милић и Јован Јовић. Ручак је већ завршен, на столову су штањири, виљушке, ножеви, салваже здужване на штањирима, флашице са пићем и чашице. Сасвим озбиљни, расправљају.

ПЕРИЋ: (Загледа Милића, па Јовића, без речи, онда посматра ентиеријер кафана)

Господо, овде се деценцијама ништа није променило. Ова наша кафана Пресић увек је нашим очевима доносила срећу. И они су овде дочекивали изборе, као ми данашње. Због тога морамо да успемо. Морамо. Наша, Партија добре воље, мора убедљиво да победи, ако не и апсолутном већином. Мора, не звао се ја Пера Перић!

МИЛИЋ: Нека се настави како је досад било.

ПЕРИЋ: Шта тиме хоћеш да кажеш?

МИЛИЋ: Да сутра наставимо власт, као што су владали наши стари у овој нашој лепој Вароши.

ПЕРИЋ: Да, да. Кад се само сетим како сам као дечак код ћалета одлазио у Општину или Комитет, сви су се клањали.

МИЛИЋ: К'о да гледам твог ћалета, висок, мршав, одрешит, а према коме је требало, и дрзак.

ПЕРИЋ: Наравно. Милићу, само следи свог оца и биће у реду.

МИЛИЋ: Како мислиш?

ПЕРИЋ: Просто, твој отац је увек био при руци мом ћалету, дакле, слушај ме и следи.

МИЛИЋ: Нема друге. Данас кад гледам тебе, к'о да гледам твог ћалета, мајке ми. Ма, и покрети су вам исти.

ПЕРИЋ: Вала, ако ико личи к'о јаје јајету, онда ти личиш на свог оца. Никад се није знало шта ће коме рећи. Пред једне је бацао речи бисере, а пред друге помије.

МИЛИЋ: (Смејући се)

Јесте, јесте. Никад нећу заборавити како на улици изружи једног сељака. Онај к'о да у црну земљу пропаде, нестаде. (Пауза)

Премда ни твом ћалету није фалило...

ПЕРИЋ: Није он дао на себе, никоме. Јок. То ја најбоље знам.

МИЛИЋ: Све је то морао да крпи и саставља Јоцин ћале, курир. Нема где није стизао. Онако мали и ситан, к'о шило, свуда је стизао.

ПЕРИЋ: (*Посмайра Jouy*)

Само не зnam од кога отпаде оволика људина, овај наш Јован Јовић.

МИЛИЋ: Тачно, ни по чему не подсећа на свог оца. Ама, ни по чему.

ПЕРИЋ: Е, мој Милане Милићу, како ни по чему?! Видиш да се човек око ових избора распао од трке. Баш је свуда стизао, алал му вера.

МИЛИЋ: То не спорим.

ЈОЦА: Само вас гледам, исти сте ваши очеви, мајке ми. И они су овде знали да седе и то баш за овим столом, у овом сепареу. Кад сам био мали, уместо тате, ја сам им доносио неку поверљиву пошту.

ПЕРИЋ: (*Протеже се*)

Е, господо, док су они били другови, знали су да управљају Вароши, питате ли се шта ће бити данас на изборима?

МИЛИЋ: Шта може, победа к'о суза!

ПЕРИЋ: Је ли доста порађено на стварима о којима смо се договорили?

МИЛИЋ: Све!

ПЕРИЋ: Шта то значи?

МИЛИЋ: На сваком већем бирачком месту обезбеђена је дупла бирачка кутија, разуме се, са већ убаченим гласачким листићима у нашу корист.

ПЕРИЋ: Ко је то и како одрадио? Ви знate како су комунисти радили, само тако треба.

МИЛИЋ: Јоца је то спровео у дело.

ЈОЦА: Перићу, бре, ћале ми је десет пута поновио како се то ради. Није ваљда да сумњаш у мене.

ПЕРИЋ: Таман посла, само питам.

ЈОЦА: Наши одабрани људи су то извежбали, тачно се зна када и у којем тренутку се гласачке кутије замењују. Она права нестаје, нестаје. На њено место поставља се резервна, отвара се, броје се гласови, прави комисијски записник. Разумете...

ПЕРИЋ: Све разумем, а све ћемо сутра знати. Баш све.

МИЛИЋ: Нема друге, како – тако морамо да наставимо да владамо Вароши. А ко би други могао, нико.

ПЕРИЋ: Обојица водите рачуна, времена су се променила, нагло и изненада. Немој да сутра будемо изненађени.

МИЛИЋ: То никако.

ПЕРИЋ: На уму имајте да следи приватизација фирм, да се све мења, тако да не мислите да ови наши избори, као код осталих, трају до осам сати увече. То никако. То траје читаву ноћ, све док се победа не изгтура, овако или онако.

ЈОЦА: Можда не би било лоше да посетимо нека бирачка места.

ПЕРИЋ: Не само нека, треба обићи што више биралишта. И агитовати код свих који долазе да гласају. Каква изборна тишина. Јоване Јовићу, је л' јасно?

ЈОЦА: Ко дан.

ПЕРИЋ: Милане Милићу, тебе исто питам?

МИЛИЋ: (*Одлучно устаје и рапортира*)

Господине Перо Перићу, као и за вас двојицу, и за мене је одлучна животна битка. Рапортира резервни капетан Милан Милић.

ПЕРИЋ: Капетане, марш на посао. И ти Јовићу.

МИЛИЋ: (*Салутира, сасвим озбиљан*)

Разумем!

ЈОЦА: Крећемо на биралишта.

ПЕРИЋ: Ноћас да се ради док победа *Паршије добре воље* не буде сигурна.

Док Милић и Јоца одлазе.

ПЕРИЋ: (*Довикује*)

Сутра ујутро код мене у канцеларију да видимо шта смо урадили.

Милић и Јоца журно одлазе, Перић најушића кафанду.

2. БИВШИ И САДАШЊИ

Ошићинска канцеларија, радни стио са телевизором, поред мали стичић са чећици фотовељище. Уза зид је шлакар. На зидовима стваре, заштићене уметничке слике. На поду похабан штапић. За столовом седи Миле Милић, партијски руководилац ПДВ (Партије добра воље). Недосређено после објављених локалних изборних резултата на којима је ПДВ освојио највише гласова. Миле Милић устаја, из шлакара вади вињак, у две чаши сира и чека. Врати се најло ошварају, весео, готово улеће његов партијски секретар Перо Перић.

МИЛИЋ: (*Грли се са Перићем*)

Честитам, честитам! Све смо их збрисали.

ПЕРИЋ: Честитам и ја теби. Одували смо их. Нека се носе.

МИЛИЋ: (*Показује на чаше са вињаком*)

У то име да наздравимо.

Наздрављају, шију.

МИЛИЋ: Ово је к'о суза чиста изборна победа.

ПЕРИЋ: Још би чистија била да смо освојили апсолутну власт. Овако ћемо у коалицију узети неку од ових мањих партија. Да послуже...

МИЛИЋ: Само да смо ове комунисте из Вароши збрисали, па је доста.

ПЕРИЋ: (*Наглави корак уназад*)

Које комунисте, Милићу, бре?

МИЛИЋ: Па ове наше.

ПЕРИЋ: Милићу, боље да ћутиш.

МИЛИЋ: (*Изненађен*)

Ja!

ПЕРИЋ: И ти и ја.

МИЛИЋ: Зашто?

ПЕРИЋ: Такорећи до јуче је, човече, твој отац био председник општинског Комитета комуниста, мој се није вадио из фотеље председника Општине. И обрнуто, само су фотеље мењали.

МИЛИЋ: Па шта?

ПЕРИЋ: Човече, па зар ти нисам рекао?! Комунисти отишли, ми, њихова деца, дошли. Зато ти кажем – ћути. Разумеш?

МИЛИЋ: Зашто ћутати?! Ако ћемо право, то је у реду. Најнормалније је, на пример, да деца глумаца постану глумци, свештеника свештеници, професора професори, политичара политичари, кафеџија кафеџије...

ПЕРИЋ: Фудбалера фудбалери, кошаркаша кошаркаши...

МИЛИЋ: Баш тако.

ПЕРИЋ: Да, али о томе у овој ситуацији није згодно причати. Бар када смо нас двојица у питању у овој нашој више него чудноватој Вароши.

МИЛИЋ: Ма, ко о томе у Вароши сме да зуцне?

ПЕРИЋ: Пусти то, дошло је време да смо к'о на рингишпилу, данас си горе, сутра можеш бити доле.

МИЛИЋ: Мало сутра. Ово ће у Вароши да траје. Престо се наслеђује, као у монархијама, с колена на колено, са комуниста на њихову децу.

ПЕРИЋ: Милане, заборави то.

МИЛИЋ: Шта смо ми онда у овој јебеној Вароши?

ПЕРИЋ: Ми смо првоборци.

МИЛИЋ: Какви првоборци кад ни у овом последњем рату барут нисмо ни омирисали?

ПЕРИЋ: Ти знаш да код нас постоје првоборци из свих ратова, Првог, Другог, Н-тог светског рата. Све ратове које су Срби водили за нас су светски. Сваки рат је однео данак у спрској биолошкој маси. Да смо избегли бар неколико тих ратова, данас би нас било 40 – 50 милиона. Овако нас је остало једва осам, рачунајући и Србе расуте по белом свету. Све то кад сабереш, из сваког доба Србија има првоборце.

МИЛИЋ: Какве то везе има са нама двојицом?

ПЕРИЋ: Још питаши.

МИЛИЋ: Какав рат, какви првоборци?!

ПЕРИЋ: Слободно рачунај да је у току Трећи светски рат.

МИЛИЋ: (*Чуди се*)

Какав рат брате Перићу?

ПЕРИЋ: Ништа немој да се чудиш. Овај Трећи светски рат одвија се у миру, мој друже Милићу.

МИЛИЋ: Не разумем.

ПЕРИЋ: Овај светски рат, који је dakле у току, изузетно је освајачки. Питање је само како ће се звати онај који ће достићи славу Александра Македонског и покорити читав свет. Да те подсетим, једино је Александар Македонски покорио сваку стопу земаљске кугле где је крочио. А то је тада био готово читав свет. Данас, тај још увек неидентификовани војсковођа, бриљантно води битке и запоседа територије. Разумеш.

МИЛИЋ: Ако ћеш право, ништа те не разумем. Ништа!

ПЕРИЋ: То ће само да ти се каже.

МИЛИЋ: Човече, сем локалних ратова, који се воде ту и тамо, не видим да се негде у свету гомилају и крећу велике трупе.
(Пауза)

Сем ако не мислиш на овај несрћни рат који је протуњао бившом Југославијом и све нас ојадио.

ПЕРИЋ: То је само кап у мору у односу на оно што траје. Ни толико. Толико је однето брилијантних победа једне стране, толико је територије земаљског шара већ окупирano да је невероватно.

МИЛИЋ: (*Чуди се*)

О чему говориш, Перићу.

ПЕРИЋ: Још да ти кажем, толико се већ првобораца намножило у свету и код нас, да им се броја не зна.

МИЛИЋ: И код нас првоборци Трећег светског рата?

ПЕРИЋ: Наши првоборци су посебне феле, међу најпознатијима у свету.

(Пауза)

Милићу, у току је Трећи светски рат, који се води економским и финансијским средствима.

МИЛИЋ: То је нека нова врста ратовања?

ПЕРИЋ: Е, сад је друго време. Због тога су и у свету и код нас у нашој Вароши на цени првоборци у миру. Нас двојица смо ти, првоборци транзиције. И то ти је, као што видиш, наследно. Јебеш му матер, неко мора да управља овом проклетом Вароши.

МИЛИЋ: Зашто проклетом?

ПЕРИЋ: Како није, и сиромашна и проклета.

МИЛИЋ: Како, онда, да деламо у овој ситуацији?

ПЕРИЋ: Обрнуто од онога како су радили наши стари.

МИЛИЋ: Како?

ПЕРИЋ: Лепо. Тад се штитила друштвена и државна имовина. Сад не. Напротив, данас је девиза – продај, распродади и приграби. Некад су нас штитили од унутрашњег и спољњег непријатеља, сад не. Сад је пожељно да постанеш агент неке стране службе. Уколико је ниво те службе већи, утолико имаш већи углед. На крају, пре се штитила држава, данас не. И што је најважније, гледаш искључиво свој лични интерес, остало како буде. Разумеш.

МИЛИЋ: Само о једној ствари ниси водио рачуна...

ПЕРИЋ: О којој, да чујем.

МИЛИЋ: Човече, у Вароши имамо наших првобораца колико желиш, сви који су гласали за нас. Толико њих ми се већ јавило да их запослим. Шта са њима?

ПЕРИЋ: Одлично питање. На дистанцу, на строгу дистанцу, све до пред наредне изборе. Иначе, они могу да постану већ проблем него опозија. Разумеш.

МИЛИЋ: То је оно, видиш га, а не видиш га.

ПЕРИЋ: Браво, само тако. Тако ће нас више ценити.

МИЛЋ: Право да ти кажем, размишљао сам како да их све запослим.

ПЕРИЋ: (*Смејући се*)

Ти си луд. Где ћеш да запослиш пола Вароши? Где? Нема посла, бре, Милићу. Видиш да се све распада. Кад ти кажем, само удари дистанцу. Чежњу, Милићу, чежњу. Тако ћете више ценити.

МИЛИЋ: А ти?

ПЕРИЋ: Чим сам сазнао да смо на изборима победили окренуо сам плочу.

МИЛИЋ: Зову човече, не можеш опстати од телефона...

ПЕРИЋ: То се једноставно решава. Секретарици реци да им каже да си на важном састанку.

МИЛИЋ: Увек?

ПЕРИЋ: Наравно. Идеш ћоном. И да секретарица, као, прибележи ко је звао. За мобилни телефон промени број...

МИЛИЋ: И то је то. Да знаш да си у праву. Ко ће свима угодити.

ПЕРИЋ: Фала Богу.

(Пауза)

Је л' ти знаш, на пример, шта тачно значи скраћеница наше Партије, ПДВ?

МИЛИЋ: (Чудећи се)

Забога, Партија добре воље.

ПЕРИЋ: (Смејући се)

Бре, Милане, капираш к'о пензионер за шаховском таблом у парку, само први потез видиш.

(Пауза)

ПДВ значи порески државни обvezници. То значи да ми располажемо њиховим средствима, али на гомили. Е, од нас зависи колико ћемо да заграбимо. Оно, како си ти навео име наше Партије, и то је тачно. Али то је прича и онај први шаховски потез за Варошане. Видиш и на изборима да су се упецали на име. Ствар је обрнуто пропорционална, Партија добре воље ће најпре и искључиво бити добра за нас двојицу. За остале Варошане бориће се независни синдикати. Наравно и синдикати су наши. И председник општине ће се борити за нас, само да видимо ко ће то бити?

МИЛИЋ: Како ко? Онај кога нас двојица одредимо.

ПЕРИЋ: Зато је важно да видимо кога ћемо за председника Вароши?

МИЛИЋ: Немамо много избора.

ПЕРИЋ: Утолико је лакше донети одлуку.

Пауза.

МИЛИЋ: Јоца.

ПЕРИЋ: (Чудећи се)

Који Јоца?

МИЛИЋ: Јоца Михајлов. Јован Јовић.

ПЕРИЋ: Син оног општинског курира Михајла?

МИЛИЋ: Тај, тај. Јоца нам је био најактивнији у кампањи.

ПЕРИЋ: (Чудећи се)

Јоца бравар?

МИЛИЋ: Баш тај, Јоца бравар из *Алатка*.

ПЕРИЋ: То не долази у обзир. Сви ће нас исмевати, не само у Вароши.

МИЛИЋ: Ма, баш ме брига.

ПЕРИЋ: Предложи неког интелектуалца, бар као фигуру, да га поставимо?

МИЛИЋ: Не, то никако!

ПЕРИЋ: Зашто?

МИЛИЋ: Шта ће нам. Све су то надувани кретени, веруј ми. У нашој странци има их неколико, а то ти је као да у ПДВ има десет партија. Свако води неку своју политику. Срећом, факултетлије су се одлучиле за неке друге странке. Хоће у интелектуалну господу.

ПЕРИЋ: И, карта спала на Јоцу бравара?!

МИЛИЋ: Искључиво! Сам си рекао да је сад ред да владају деца комуниста. Само ми реци ко је у Вароши мом и твом оцу био оданији и обавештенији од курира Михајла? Нико.

ПЕРИЋ: (*Смеје се*)

Каква коинциденција, и друг Тито је био бравар. Замало да се и име погоди, Јоца – Јован – Јосип.

Смех.

МИЛИЋ: Знаш, Јоца зна да уједе противника к'о змија отровница. Наши противници ће, за сваки случај, у цепу морати да носе серум. С друге стране, ваљда не мислиш да ће он мислити својом главом. Ту смо нас двојица. Да издржимо бар док не распродамо ово друштвених фирмама што је преостало па ћемо терати даље.

ПЕРИЋ: (*Замишиљено*)

Јоца бравар, председник Вароши. Нит горег избора, нити боље шансе.

МИЛИЋ: (*Победнички*)

Нека буде што бити не може.

ПЕРИЋ: Нека буде да је твој кандидат, Јоца, председник; за узврат ти мени треба да извадиш камен из ципеле....

МИЛИЋ: (*Уз ёрохотан смех прилази, хоће да му скине ципелу, Перић одбија*)

Шта је било, дај да видим?...

ПЕРИЋ: Ташта...

МИЛИЋ: Ташта у ципели?!

ПЕРИЋ: Може се рећи.

МИЛИЋ: Шта је било, да није умрла.

ПЕРИЋ: Камо среће да јесте. Али има горе и од тога.

МИЛИЋ: Шта је онда било, говори?

(Пауза)

Аман, Перићу, кажи...

ПЕРИЋ: (Пауза)

Треба да је запослимо.

МИЛИЋ: Како?

ПЕРИЋ: Кад бих знао.

МИЛИЋ: Па она има преко 75 година, пензионер је.

ПЕРИЋ: Рекао сам ти да ми извадиш камен из ципеле, а не да ми кажеш колико она има година.

МИЛИЋ: Откуд сад то?

ПЕРИЋ: Дави ме к'о змија жабу.

МИЛИЋ: Хоће посао, је л'?

ПЕРИЋ: Ако ти само кажем да је пре неки дан прославила 75. рођендан и да сама од себе није могла да дође до речи, разумећеш како ми је.

МИЛИЋ: Она је тај камен у ципели.

ПЕРИЋ: У обе ципеле!

МИЛИЋ: Да ли зна да ради на компјутеру?

ПЕРИЋ: Опет ти... Какав њен компјутер.

МИЛИЋ: Па шта да јој дам да ради?

ПЕРИЋ: Да знам, одмах би ти рекао.

МИЛИЋ: Да ли да јој дамо неку хуманитарну организацију да води?

ПЕРИЋ: Не би она то прихватила, какви. Хоће функцију. У оквиру функције хуманитарни рад, да. Она сматра да од свих нас зна боље политику.

МИЛИЋ: Да ли да је запослимо код председника Јоце?

ПЕРИЋ: Никако, никако. Она помиње само тебе.

МИЛИЋ: Ето ти га сад!

Пауза.

ПЕРИЋ: Нешто сам мислио, да је поставимо за твог саветника.
Пауза.

МИЛИЋ: (*Чудећи се*)
Читава Варош би нас пљувала на сваком кораку.

ПЕРИЋ: Ма, ко пита Варош. Она би могла да прати остваривање
мањинских права у Вароши. То је сад популарно, а она је
политички ангажована.

МИЛИЋ: Има ли сличних примера у Граду?

ПЕРИЋ: У Граду министри и функционери запошљавају читаве
породице.

МИЛИЋ: Да, али не верујем да је неко запослио ташту у тим
годинама...

ПЕРИЋ: Како да не, обрати мало пажњу кад одеш у Град.

МИЛИЋ: Стварно?!.

ПЕРИЋ: Уверавам те. Још једно да те замолим – да јој канцеларија
буде што даље од моје. Што даље то боље. Ако може,
преко седам мора и седам гора.

МИЛИЋ: Знаш шта, поставићу је за мог саветника за националне
мањине.

ПЕРИЋ: Јаој, брате... То је то.

МИЛИЋ: У каквој је кондицији госпођа ташта?

ПЕРИЋ: Срна јој није равна. Али је, рекао сам ти, најбржа на
језику.

МИЛИЋ: На терен ћу ја њу, нека прави службене интервјуе за
пројекат.

ПЕРИЋ: (*Чудећи се*)
Пројекат?!

МИЛИЋ: То се тако каже, пусти.

ПЕРИЋ: То са тереном је одлична идеја, само да је што даље од
мене.

МИЛИЋ: Знаш шта, на терену ће она и да се замара, а моћи ће да
прича до бесвести, тако да кад дође кући...

ПЕРИЋ: Кад год дође кући опет сам ја најеб'о, мој Милане. Али,
шта је ту је, само терен, терен.

МИЛИЋ: Шта о томе каже њена ћерка, твоја супруга?

ПЕРИЋ: Шта има да каже. Од малена ју је подредила себи. Тако је и данас. И она сматра да је ово с тобом једини излаз. Једини. Богу се моли да је бар колико-толико скине са врата.

МИЛИЋ: Значи, твоја госпођа ташта мој саветник.

ПЕРИЋ: Просто не знам како да ти се за ово одужим.

МИЛИЋ: Још ми реци, како да се опходим према њој? Ипак, то је твоја ташта.

ПЕРИЋ: Мој ти је савет, примај је ретко и на кратко, увек измисли неке неодложне обавезе како би јој скратио време посете. Иначе ће да ти сјебе знање.

МИЛИЋ: *(Зачуђен)*

Делује, као да је неурачуњива.

ПЕРИЋ: У поверењу, може се и тако рећи. На краткој узици, али је држи што даље од себе.

МИЛИЋ: То је немогућа формула.

МРАК

3. ЈОЦА ВАЛЕНСА

Појодне. У сітану Јоце бравара, скромно намештиеном, сујруžа Ана у крилу усіјављује прозорицом у Лелену. На врату раздраган улази Јоца, носећи прећершић ђоклона.

ЈОЦА: Кажи, драгичка.

АНА: Драгичка.

ЈОЦА: Постао сам председник Вароши.

АНА: *(Буди Лелену)*

Ћери, пробуди се, тата Јоца постао председник.

(Са Леленом у наручју, გრли Јоцу)

Не могу да верујем?!?

ЈОЦА: Е, сад веруј.

(Пауза. На сіто сіушића ђоклоне)

Ово је за тебе и Јесу.

АНА: *(Усхићена)*

Не могу да верујем!

ЈОЦА: Од овог часа осећај се као председниковица.

- АНА: Ма, немогуће.
(Пауза)
 Шта кажу у предузећу?
- ЈОЦА: Кажу да сам ја њихов Валенса.
- АНА: *(Разбирајући)*
 То бејаше онај Енглез.
(Пауза. Уз осмех)
 Само немој сад да се правиш Енглез.
- ЈОЦА: Немој да си то негде поновила, осрамотићеш нас. Сем тебе, сви се у овој земљи баве политиком. Запамти: Лех Валенса је Польак. Кад су код њих биле промене, као ово код нас, предводио је радничке синдикате. Касније је постао и председник државе.
- АНА: Запамтићу: Лех Валенса је у Польској у време промена предводио радничке синдикате. Касније је постао председник Польске.
- ЈОЦА: Молим те да то добро запамтиш. Ако ниси сигурна у нешто, ћути. Тако ћеш изгледати паметније. Одаваћеш утисак жене председника Вароши.
- АНА: Никад то нећу заборавити: Лех Валенса је у Польској у време промена предводио радничке синдикате. Касније је постао председник Польске.
- ЈОЦА: *(Из цеја вади шовећи смоћуљак новчаница и даје Ани)*
 Запамти, ово је последња радничка плата Јоце бравара. За себе и Јецу купи гардеробу, да се зна ко си и чија си.
- АНА: *(Узима новац, љуби Јоцу у образ)*
 Да те питам?...
- Пауза.*
- ЈОЦА: Питај, слободно. Само води рачуна да већ разговараш са председником Вароши.
- Смех.*
- АНА: Бојим се да не погрешим.
- ЈОЦА: Болje и сад него у друштву.
- АНА: Хтела сам да питам, хоћеш ли и ти, као тај Валенса, постати председник државе.
- ЈОЦА: Шта ми фали. Ови моји из ПДВ, Перић и Милић, рекли су ми да је и Тито био бравар, па је постао председник. Рекли су да ће ме гурати даље, према Републици.

АНА: Како ће те гурати?

ЈОЦА: Лепо. После председниковања у Вароши, предложиће ме за посланика у Парламенту. Тамо кад се оде све се карте отварају.

АНА: Да се они не спрдају с тобом, далеко било?

ЈОЦА: Опет правиш грешку. То у друштву не би смела да поновиш.

АНА: Не, не. То је међу нама речено. Разумем.

ЈОЦА: Е, кад разумеш да ти кажем. Они се можда и спрдају са мном, али то је све у рукавицама. Као да ја то не разумем. Али се и ја правим. Они мисле да ће са мном лако. Ако загустиси, запржићу ја њима чорбу.

АНА: Какву чорбу?

ЈОЦА: Политичку. Џале је мени испричао све њихове марифетлуке.

АНА: Ја се плашим.

ЈОЦА: Шта се, море, плашиш. Џале ми је открио шта су и како радили њихови очеви као комунисти док су управљали Вароши. Џале зна како дишу. Само ако зуцну.

АНА: Не дао Бог...

ЈОЦА: Видео сам ја, они мисле да ћу ја бити лоптица у њиховим рукама и да ме само пребацују. Е, неће моћи.

Пауза.

АНА: Ти ради као онај Валенса.

ЈОЦА: Рађе бих ја као Тито. Тито је дуже владао.

АНА: То је тачно. Тога Валенсу ја и не познајем. Тита смо сви морали да волимо.

ЈОЦА: Они мисле што сам ја нешколован да ће моћи тако. И Тито је био нешколован, па му је Југа била мала.

АНА: Стварно: ти бравар, Тито бравар. Тито председник, ти председник. Најпре да освојиш Варош. Само се пази њих двојице, Перића и Милића. Разумем да они мисле да су те наместили...

ЈОЦА: Већ су наумили да прво приватизују до данас моју фирму, Алай. А то значи да хоће да ме посвађају са радницима.

- АНА: Таман сам то хтела да те питам...
- ЈОЦА: Њима ћу ја потурити штрајк радника, па нека се пуше. Хоће да то продају будзашто, а да раднике отпусте.
(Пауза)
Зашто баш *Алай* најпре да приватизују? Је л' то случајно? Не.
- АНА: Које фирме у Вароши још нису приватизоване?
- ЈОЦА: Ено им *Штампарија*, *Хладњача*, *Ливница*... *Радио Вароши*...
- АНА: Баш чудно, најпре ударају на твоју фирмку.
- ЈОЦА: Тамо има паре, а они рачунају да ће са мном најлакше. То треба да буде, као, пробни балон. Одмах после тога удариће на *Хладњачу*, већ су јој нашли муштерију. *Хладњача* добро стоји.
- АНА: Могли су најпре *Штампарију* или *Ливницу*, куд су одмах ударили на *Алай*?...
- ЈОЦА: *Штампарија* и *Ливница* су губитачи. Такве фирмe њих уопште не занимају. Разумеш, нема тамо шта да се откине.
- АНА: (Прељлашено)
Разумем, разумем..
(Пауза)
Шта бих ја морала да знам од те политике?
- ЈОЦА: Засад само називе партија у Вароши. Овако, наша Партија се зове ПДВ...
- АНА: То је оно за порезе...
- ЈОЦА: Нигде то више немој поновити. Запамти – ПДВ је скраћеница од Партија добре воље чији су лидери, запамти ово, лидери, Перић и Милић.
- АНА: ПДВ – Партија добре воље, лидери Перић и Милић.
(Пауза)
А ти као лидер?
- ЈОЦА: Ја сам лидер Општине Варош.
- АНА: Мој Јоца лидер Општине Варош.
- ЈОЦА: Идемо даље. ПОЗИТИВ – Партија за очување традиције и интереса Вароши.

- АНА: ПОЗИТИВ, ћу лако да запамтим.
- ЈОЦА: Запамти, ПОЗИТИВ је наша коалициона партија у власти Вароши.
- АНА: ПОЗИТИВ је коалициона партија. И још.
- ЈОЦА: Има тога још пуно. Теби је довољно да запамтиш само те две партије.
- АНА: Јоцо, дошло је време да проширимо наш станчић. Овај нам је стварно мали.
- ЈОЦА: Како мислиш?
- АНА: Лепо, као председник Општине вальда можеш себи стан да доделиши.
- ЈОЦА: О томе нема ни говора.
- АНА: Зашто Јоцо, данас то сви раде, а реално већи стан нам треба.
- ЈОЦА: Рекао сам, о томе нема говора!
- АНА: (*Одједном, њркосно*)
Док то не решиш нећу те оставити на миру.
- ЈОЦА: Молим? Ако разумем, ти ме уцењујеш?! Је л'?
- АНА: Са пуним правом.
- ЈОЦА: (*Нервозан*)
Е, неће моћи. Јоца мандат председника мора да одради поштено.
- АНА: Погледај само шта раде Перић и Милић. По три стана имају.
- ЈОЦА: Болje би ти било да погледаш своја послла него да водиш аброзве по Вароши.
- АНА: Сви кажу да треба да узмемо стан.
- ЈОЦА: (*Крајње изнервиран, виче*)
Доста! Доста!
- АНА: (*Усилје, кроз љлач, њркосно*)
Нећу, нећу, можеш ме убити!

МРАК

4. МЕТАМОРФОЗА ЈОЦЕ БРАВАРА

Канцеларија. На стіолу вињак и чаше, Перит и Милић јијуцкају, чекају председника Јоцу, забринути. Ђуме.

МИЛИЋ: (Коначно)

Шта да радимо са оном будалом?

ПЕРИЋ: Којом будалом?

МИЛИЋ: Са Јоцом Валенсом. Замисли, не да да се приватизује његов Алай. Радници полују куну се у њега.

ПЕРИЋ: Колико се сећам, он је био твој адут за председника Вароши.

МИЛИЋ: Јесте, а твоја ташта је твој адут, ако ћемо тако.

ПЕРИЋ: Е, јеби га, сад ми удараши клин.

МИЛИЋ: Један – један.

ПЕРИЋ: Дај, бре, Миле, да видимо како да се ратосиљамо овог несретника Јоце.

МИЛИЋ: Да. Ко би се надао да ће син пензионисаног курира Општине да нам прави такве зврчке.

ПЕРИЋ: Као што су наследне функције нас двојице, тако је требала и његова – куриров син требало је да буде курир!

МИЛИЋ: Сад, што је, ту је.

ПЕРИЋ: Лепо сам ти говорио, дај неког факултетлију, бар би се лакше разумели.

МИЛИЋ: Опет ти. Хоћеш поново да ти помињем ташту?

ПЕРИЋ: Опет је проблем моја ташта.

МИЛИЋ: И те колики. Пас с маслом не би полокao шта о њој причају.

ПЕРИЋ: Можемо ли овај разговор да завршимо без упитања моје таште?

МИЛИЋ: Тешко. И она и Јоца везали су нам се к'о камен око врата. Бог те пита куда то може да одведе.

ПЕРИЋ: Ма куд може да одведе. Одуваћемо га као да га никад није било.

МИЛИЋ: Да знаш да сам забринут.

ПЕРИЋ: Него, да видимо, докле си са Шиљком стигао у преговорима за приватизацију *Алайа*?

МИЛИЋ: Пази, *Алай* је процењен на пет милиона евра, премда он далеко више вреди. Е, сад, договор је да га он купи за милион, да нас двојица добијемо по милионче и да горе онима дотуримо два...

ПЕРИЋ: Кеш?

МИЛИЋ: Само милионче на рачун *Алайа*, остала четири у кешу.

ПЕРИЋ: То је добра погодба.

МИЛИЋ: Сад или никад. Како да то увежемо?

ПЕРИЋ: *Алай* мора на шиљак, пардон Шиљку. И то погодбом, не на тендар.

МИЛИЋ: На тендар никако!

ПЕРИЋ: (Дохвата телефон)

Само мало.

(Окреће број, након кратког чекања)

Ало, овде Варош, господине Зелићу, Ви сте. С ове стране Перић... Поздрављам и ја Вас... Има ново, има... Ма овај мали дркација, Јоца, председник Вароши, стварно умислио да је Валенса... Ма да, око приватизације *Алайа*... Ма није могуће?! Па, он је стварно полудео! Јесте, Шиљак чека... Чека, чека... Оно по договору, све по договору... У здравље.

(Слушајућа слушалицу, јако нервозан, замисиљен хода канцеларијом)

Јоца нас пријавио, и тендарској комисији, и влади и председнику, свима...

МИЛИЋ: (Замишиљен)

Крв нам пије.

ПЕРИЋ: Ко зна куд ово може да одведе?

МИЛИЋ: У најгорем случају могу неког одозго послати да надзире читаву ствар, а Јоци треба да скрешемо рогове.

ПЕРИЋ: Ако пошаљу неког јебиветра, знај да нам је обојици торба у глави. Чуо сам да у овако деликатним ситуацијама шаљу неку Цицу.

МИЛИЋ: Она ће ваљда поћи са неким инструкцијама из Града?

ПЕРИЋ: Ко зна? По закону она је у деликатним ситуацијама потпуно самостална у одлучивању.

МИЛИЋ: Како изгледа Џица?

ПЕРИЋ: Прича се, к'о авион, а опасна, опасна!

МИЛИЋ: Само да се не залепи за Јоцу Валенсу.

ПЕРИЋ: Ко зна. И ми ћемо морати да се потрудимо, нема друге.

МИЛИЋ: Како?

ПЕРИЋ: Једноставно, не смемо дозволити да је Јоца узме под своје. Колико знам, она не пије ова наша домаћа пића. Како знаш пронађи и купи ирски виски.

МИЛИЋ: Ваљда шкотски...

ПЕРИЋ: Не, не, добро сам рекао – ирски виски.

МИЛИЋ: (*Чудећи се*)

Откуд то?

ПЕРИЋ: Прича се да је она однекуд чула да су Ирци и Срби истог порекла. Зато она пије ирски виски.

МИЛИЋ: Из патриотских разлога.

ПЕРИЋ: Разуме се, патриотских.

МИЛИЋ: Јоца бравар ће на пречац постати Ирац.

ПЕРИЋ: Милићу, бре, само се зајебаваш, уопште не схваташ положај у који смо доспели.

МИЛИЋ: Пријатељу, преосетљив си постао. Шта ако сам рекао да ће Јоца постати Ирац.

ПЕРИЋ: Какав Ирац, неће он постати ништа. Али се више бринем да са њим и нас двојица не одемо под лед. Разумеш?

МИЛИЋ: Не разумем, ако ћеш право. Не знам од чега толико цвикаш.

ПЕРИЋ: Само ти тако, ако се случајно нађеш иза браве немој да ја будем крив.

МИЛИЋ: Зашто само ја? Ако буде загустило, ваљда ћемо другарски обојица да то заједнички отпагамо.

ПЕРИЋ: Опет ти по своме! Неко од нас двојице у таквој ситуацији морао би да остане, да вади из апсане оног који заглави. И да чува власт, разуме се.

МИЛИЋ: Па, ако буде требало, ти иди у затвор, ја ћу да чувам Општину и власт.

ПЕРИЋ: Милићу, уопште ниси свестан о чему причаш. Уопште. Шта би ти у Вароши урадио без мене? Шта?!

МИЛИЋ: Исто што и ти без мене. Исто!

ПЕРИЋ: Хоћеш да кажеш да смо ми баш исто у Вароши.

МИЛИЋ: Баш тако!

ПЕРИЋ: На крају крајева, Јоцу си ти наметнуо као председника и по том основу би морао да извучеш дебљи крај, ако ћемо право.

МИЛИЋ: С те стране ја тебе не могу оптужити за ташту. То је сигурно, јер немам због чега пошто она ништа и не ради.

ПЕРИЋ: (*Љубашњо*)

Једном сам ти рекао да ми ташту више не потураш к'о кукавичје јаје.

МИЛИЋ: Само да видиш колико тешка реч може да заболи. Само толико.

ПЕРИЋ: (*Тресне руком о сићо*)

То више да ми ниси натак'о на нос. Ено ти твој Јоца па са њим расправи!

МИЛИЋ: Зашто Јоца? Ако ћемо право, он је у праву.

ПЕРИЋ: (*Зачуђен, გალამი*)

Он у праву?!

МИЛИЋ: Сто посто!

ПЕРИЋ: (*Разроччених очију уноси се Милићу у лице*)

Стварно нешто није у реду с тобом. Још само фали да се удружиш са оном његовом жентурачом и да ме оговарате по Вароши. Ето, то ми треба.

МИЛИЋ: То си ти рекао. Немој да ми лепиш етикете, молим те.

ПЕРИЋ: Морам, кад стајеш иза будале председника који је тако заломио против нас обојице.

МИЛИЋ: Да, али ти би, за не дај Боже, најпре мене послала у затвор.

ПЕРИЋ: Само сам рекао да је боље, не дај Боже, да оде само један, а не обојица.

МИЛИЋ: И тај један да будем ја! Је л'?

ПЕРИЋ: Рекао сам, кад би морало...

МИЛИЋ: Е, неће морати!

ПЕРИЋ: Слушај ме Милићу! Било како да испадне, ти са мном или без мене, али се Јован Јоца Јовић у овој партији неће наиграти. Ко се задњи буде смејао, тај ће се најслађе смејати. Знам само да тај срећник неће бити Јоца, други ко буде, буде.

МИЛИЋ: Заболе ме!

ПЕРИЋ: Баш тако, Милићу?

МИЛИЋ: (*Изнервиран*)
Баш тако!

ПЕРИЋ: (*Отишијајући ҳутњај вињака, суздржан*)
Знаш ли ти где ти је председник Вароши овог часа?

МИЛИЋ: Откуд бих знао.

ПЕРИЋ: Е, он ти је већ на састанку у Граду.

МИЛЂ: То си ти средио.

ПЕРИЋ: Јуче сам телефоном разговарао са Зелићем и он га је позвао, службено, разуме се.

МИЛИЋ: Па, службено, службено. Претпостављам да је једва дочекао.

ПЕРИЋ: (*Да би колико-толико изјладио ситуацију са Милићем, сија вињак обојици, наздрављају*)
Да се не љутимо беспотребно. Живео!

МИЛИЋ: (*Узвраћа, куцају се чашама*)
Живео. Још нам само то фали.

ПЕРИЋ: Јоца је раном зором одјурио.

МИЛИЋ: Распашће се онај сироти *мерцедес*.

ПЕРИЋ: Чуди ме да је уопште у возном стању.

МИЛИЋ: Тај *мерцедес* има година скоро колико и ми.

ПЕРИЋ: Још је из времена твог ћалета, док је био председник Комитета. Још тада се причало, када се *мерцедеси* нађу испред зграде Централног комитета – знало се да су дошли представници сиромашних општина да моле за новац.

МИЛИЋ: Сви *мерцедесима*.

ПЕРИЋ: То је било неписано правило.

МИЛИЋ: Само што ће данас пред Дирекцију ПДВ *мерцедесом* доћи, главом и брадом, само наш Јоца. Тајно.

Смех.

ПЕРИЋ: Да, ако си добро разумео, он је отишао као тајно, да ми не знамо.

МИЛИЋ: Мислиш да ће нас олајавати?

ПЕРИЋ: Не да мислим...

МИЛИЋ: Како ће реаговати Зелић?

ПЕРИЋ: Откуд знам?

(Пауза)

Шта мислиш, ко је отишао са њим?

МИЛИЋ: Неко из Синдиката.

ПЕРИЋ: Ма, јок. Председниковаца је отпотовала ...

МИЛИЋ: Ана? Повео је у шопинг.

ПЕРИЋ: Да, да. Неко ми рече да је ових дана причала по Вароши како треба да иде за Град, ваљда у неку куповину. Јеси ли му послао оног човека да му однесе да изабере одела, кошуље, ципеле и кравате, што му припада по протоколу?

МИЛИЋ: Да, то је завршено. Јоца ће се данас у Граду шепурити к'о паун.

ПЕРИЋ: Неће задugo.

МИЛИЋ: (Гледа на сат)

Ваљда је досад завршио.

ПЕРИЋ: Зелић је рекао да ће се одмах после разговора са нашим председником јавити телефоном.

МИЛИЋ: Баш да чујемо како је било.

ПЕРИЋ: Весело, без сумње.

МИЛИЋ: Баш ће бити весело.

ПЕРИЋ: Сипај, бре, тај вињак. Увек морам да те опомињем, као да си платио својим парама.

МИЛИЋ: (Коначно се смеје, сића њиће)

Док се није заратило на просторима бивше Југославије нисам знао да је рубинов вињак толико цењен. Увек смо испијали нека пића, да ли из Словеније, Хрватске, Македоније...

ПЕРИЋ: Никад Срби нису ценили своје нити себе. Никад.

МИЛИЋ: То је потпуно тачно.

Телефон звони.

ПЕРИЋ: Пусти нека звони три пута.

МИЛИЋ: Ми о вуку, вук на врата.

ПЕРИЋ: *(Подиже слушалицу)*

О, добар дан господине Зелићу. Управо чекамо да се јавите... Био је председник код Вас... Да, да, он тако мисли... Тачно је да су радници *Алайа* уз њега... Је л'?

Пази, мајку му... Поздрављам и ја Вас.

Пауза.

МИЛИЋ: *(Несигуриљив)*

Шта кажу одозго?

ПЕРИЋ: Зелић каже да нас је председник добро окрпио.

МИЛИЋ: Како је на то он реаговао?

ПЕРИЋ: Мислиш на Зелића.

МИЛИЋ: Да.

ПЕРИЋ: Нисам сигуран да је све у реду. То сам му осетио по гласу. Видиш да разговор није трајао ни један минут. Нити су све овце на броју, нити су вуци сити.

МИЛИЋ: Подржао га...

ПЕРИЋ: Није он то рекао. Председник је казао шта му је на души.

МИЛИЋ: Црна му душа...

ПЕРИЋ: Тек треба да буде црна.

МИЛИЋ: О чему су највише причали?

ПЕРИЋ: О предузећу *Алай*, разуме се. Господин председник је изволио рећи да су радници уз њега, да ми хоћемо да опељешимо фирму, да је продамо будзашто...

МИЛИЋ: То је потпуно тачно, само што се то не прича већ се ради.

Смех.

ПЕРИЋ: То је твој кадар.

МИЛИЋ: Само сам му заборавио рећи да се данас све обрнуто ради него у време када је његов отац био комунистички курир.

ПЕРИЋ: Не вреди. Па, ако хоће то му се само каже.

МИЛИЋ: Курир остаје курир за цео живот. Као што смо ми наследили наше, и он је требало да наследи свог оца – курир и само курир.

ПЕРИЋ: Могу само да замислим како се, онако дебељушкаст, Јоца утегао у оделу, само тако.

МИЛИЋ: Ма нек се носи...

ПЕРИЋ: Најлакше је то рећи.

МИЛЋ: Шта бих друго требало да кажем у овој ситуацији.

ПЕРИЋ: Треба да видимо како из свега овога да изађемо без огработина.

МИЛИЋ: (*Чудећи се*)
Без иједне огработине!

ПЕРИЋ: Тако је.

МИЛИЋ: А Јоца?

ПЕРИЋ: Јоца мора да нестане.

МРАК

5. ТРАНЗИЦИОНА ИГРА

Исїа канцеларија. Милић и Перић, уз кафу и вињак очекују ћред-седника Јоцу.

МИЛИЋ: (*Куцајући се чашицама вињака, наздравља Перићу*)
Сад ће нама наш Јоца напирлитан доћи.

ПЕРИЋ: Да. Из браварског комбинезона ускочио у одело. Баш ме занима шта је одабрао од оних одела које си му послао по човеку.

МИЛИЋ: Синоћ је са својом госпођом био на вечери у мотелу.

ПЕРИЋ: Магарац један.

МИЛИЋ: Општински магарац.

ПЕРИЋ: Сад кад дође пусти га да се истртља, баш да му дамо прилику.

Оћварају се врати, са осмехом на лицу улази Јоца. Иако дебељушкаст, сиво одело на пруће складно му стијоји. Шарена краватија разбија сивило. Очешљан, доћеран. У руци носи љовећу шашну набреклу од докумената.

МИЛИЋ: (*Примећује*)
Ал' смо се пицнули.

Сви се смеју. Јоца одлаже шашну на сјло, љубе се.

ПЕРИЋ: Јоцо, бре, да сам те срео негде у Граду, не бих те препознао.

ЈОЦА: Препознао бих ја тебе.

МИЛИЋ: (*Посмайрајући Јоцу од ѕлаве до љеђе*)

Гле како је зналачки одабрао одело и све уклопио. Алал вера.

ЈОЦА: Ако хоћемо прво, вас двојица сте заслужни за ово.

ПЕРИЋ: Није вაљда, Јоцо, да ли смо заслужни само за одело?

ЈОЦА: Не дај Боже да грешим душу, што се мене тиче вас двојица сте заслужни за све.

МИЛИЋ: Кафа те чека на столу. Јеси ли за вињак?

ЈОЦА: То двоје ми не раздавај.
(*Смеје се*)

Милић сића Јоци вињак, наздрављају.

ПЕРИЋ: Па, председниче како је кренуло?

ЈОЦА: Ја сам прилично задовољан. Цели атар сам обишао, са људима разговарао. У предузећима, знate и сами, ситуација је невесела. Људи ишчекају ту несретну приватизацију, несигурни су, не знају шта их чека. Шта да вам причам, и сами знate где смо и шта смо.

ПЕРИЋ: Зато смо те и позвали, да видимо шта нам је чинити?

МИЛИЋ: Ми морамо да убрзамо приватизацију, то је налог и одозго.

ЈОЦА: Да, али морамо да водимо рачуна да то урадимо како вальа, да се не обрукамо у Вароши.

ПЕРИЋ: Јоцо, ти знаш да је твој *Алаї* на реду за приватизацију.

ЈОЦА: Баш због тога сам јуче скокнуо до Града. Са другом, пардон, господином Зелићем сам се консултовао.

ПЕРИЋ: (*Као, чудећи се*)

Значи био си у Граду, баш лепо.

(*Пауза*)

И, шта тамо кажу?

ЈОЦА: Друг Зелић ме је подржао да се то уради по слову закона и да се за *Алаї* одреди права цена.

ПЕРИЋ: Нико то не спори. Него чујемо да се радници буне. Шта они мисле, да могу тако вечно?

ЈОЦА: Ако ћемо право, *Алай* је једина већа здрава фирма у Вароши. Радници се плаше. Ја сам до јуче тамо радио тако да имам потпуни увид.

МИЛИЋ: Јоцо, бре, спусти лопту мало. Ти знаш да смо погодбом за *Алай* нашли стратешког партнера, да буде већински власник.

ЈОЦА: Мислиш на Шиљка.

МИЛИЋ: Да, озбиљан бизнисмен.

ЈОЦА: Цена од милион еура је, руку на срце, мала. *Алай* има само преко пет милиона еура ненаплаћених потраживања, преће три милиона готових производа у залихама. Та роба се тражи на тржишту. Плус некретнине и средства за производњу. Време је такво да робу не можеш ни продати сваком, не плаћају. У *Алайу* се строго води рачуна коме ће да испоруче робу. Ту је близу хиљаду запослених. То је жила куџавица, од *Алайа* Вароши живи. Сем тога, људи се плаше да не остану без посла. И сами знате шта је тај Шиљак урадио са фирмама које је приватизовао. Имовину распродao, раднике отпуштио.

ПЕРИЋ: Јоцо, не бих ја тако о господину Шиљку. Он је озбиљан бизнисмен. Он је толико предузећа приватизовао...

ЈОЦА: Начисто да будемо, није се он прославио, ма шта ви рекли.

МИЛИЋ: Јоцо, спусти лопту. *Алай* неће ићи на тендер. Са Шиљком је договорена цена непосредном погодбом. *Алай* ће добити милион евра и солидан социјални програм.

ПЕРИЋ: Независни синдикат је социјални програм за *Алай* оцењио као прихватљив.

ЈОЦА: Сви су ти социјални програми као јаје јајету, исти. А кад дође стани – пани, радници на улицу.

ПЕРИЋ: Јоцо, није баш тако. Ми о *Алайу* водимо рачуна и због тебе. Ем што си председник Вароши, ем што си до јуче тамо радио као бравар.

ЈОЦА: За *Алай* је нађено добро решење. Господин Зелић ми је, не само за приватизацију, предложио, а ја сам прихватио, да из ПДВ-а, наше Партије, пошаље саветника. То би био саветник председника Вароши, то јест мој саветник. То је једна паметна жена, па ћемо видети шта она каже. Нас тројица можемо да причамо шта год хоћемо, али је, опет, најважније шта кажу *одозго*. Је л' тако?

МИЛИЋ: Тако је, никако другачије не може да буде.

ПЕРИЋ: Кад ће та дама да ступи на дужност?

ЈОЦА: Ја очекујем да се појави у понедељак ујутро. Већ сам јој решио питање стана.

МИЛИЋ: (*Смејући се*)

Каква је та дама, како изгледа?

ЈОЦА: Паметна жена. Није јој први пут да ради ове послове. Сви је хвале.

МИЛИЋ: (*Опет се смеје*)

Јоцо, бре, сви ми знамо да је паметна чим је шаљу из Града да нам помогне. Него сам мислио да те питам, је ли чему?

ЈОЦА: (*Коначно навлачи осмех*)

Богами... То ће ваљати да се провери...

МИЛИЋ: (*Опет*)

Је ли плавуша, црнка, танка, висока...

ЈОЦА: (*Смејући се*)

Брате, свакаква таква...

МИЛИЋ: Јоцо, кад она дође немој да заборавиш председничке обавезе. Не приговарамо, али гледај да је мало наврнеш и код нас.

(Смех)

Шалим се, море, она је предодређена теби, само немој да изгубиш главу...

ЈОЦА: Нећу, море, имам ја ту неко искуство.

Сви се смеју.

ПЕРИЋ: Миле, и ти се већ изгубио око те женске. Дај, бре, сипај пиће, к'о да штедиш на том вињаку.

МИЛИЋ: (*Сића вињак свима*)

Како се не бих изгубио.

Наздрављају.

МИЛИЋ: Јоцо, не рече нам како се та дама зове, то бар да знамо.

ЈОЦА: Зову је Цица, само толико знам.

ПЕРИЋ: (*Озбиљан*)

Јоцо, немој тој жени да говориш лоше о Шильку и води рачуна да приватизацију Алайа морамо да завршимо у што краћем року.

Пауза. Неприметно, Јоца исход ока гледа Перића.

ЈОЦА: Видећемо шта она каже.

ПЕРИЋ: Она шта каже, каже, Алаји хитно мора да се приватизује!

ЈОЦА: (Изненађен, уверђен)

Добро, видећемо шта она каже. И шта кажу радници...

ПЕРИЋ: (Повишијем гласом)

Јоцо, води рачуна да мораш да следиш ставове Партије, ПДВ-а.

ЈОЦА: Не по сваку цену. Кад је у питању судбина Вароши, ја морам имати и лични став. Ја сам председник Вароши.

МИЛИЋ: Јоцо, отворено говорећи, нас двојица смо те поставили за председника Општине, не да ти формираш неке своје ставове, већ да по мишљење долазиш овде код нас.

ПЕРИЋ: Дакле, Јоцо, уопште нема потребе да ти размишљаш. Уопште.

ЈОЦА: То неће моћи.

ПЕРИЋ: Јоцо, подвлачим ти – Алаји мора да се прода Шиљку слободном продајом.

ЈОЦА: То никако, отворено да кажем.

МИЛИЋ: Јоцо, буди нормалан, немој да ти се двапут понавља. Уз то, на адекватан начин решићемо ти стамбено питање.

ЈОЦА: Ни говора! Рођеној жени сам забранио да о томе прича.

ПЕРИЋ: Ти тако?

ЈОЦА: Никако другачије!

ПЕРИЋ: Јоцо, само још једном ти говорим, немој и ти да се нађеш на ватри.

ЈОЦА: Ако треба, на ватру, на ватру.

МИЛИЋ: Опамети се, човече!

ЈОЦА: Уосталом, другови, саветница ће доћи па ћемо то питање заједнички да решавамо.

МИЛИЋ: Јоцо, дакле, нисмо ми више другови, ми смо сад господа.

ЈОЦА: Друже, пиши како год хоћеш, али мени је то остало тако, и готово...

ПЕРИЋ: Јоцо, још једном ти подвлачим, води рачуна шта радиш. Алаји мора да се прода Шиљку, отворено да ти кажем.

ЈОЦА: *(Видно изнервиран)*

Е, ја кажем да не мора и неће бити продат том хохштаплеру.

ПЕРИЋ: Не бих желео да понављам шта сам већ рекао.

ЈОЦА: *(Изнервиран)*

О том Шиљку нећу више ни да слушам. Ни реч. Хоћете фирму да урнишете. Срамота!

Јоца ٹраби ٹашину, лјут, без речи, журно најушића канцеларију залуђивши вратима.

МИЛИЋ: *(Кад је Јоца већ оишшао)*

Како оно кажу у народу: "Човеку дај власт па ћеш видети какав је".

ПЕРИЋ: Ма, гони га у материну. Он у Вароши није смео даље од курира. И тачка.

МРАК

6. У ИГРИ ЈЕ ПРЕВАРАНТ

Појодне. Дневна соба ٹородице председника Јоце крајње једнотавано намештена, троосед, мали сточик... Јоца седи обучен у црвену ٹренерку, Ана доноси кафу.

ЈОЦА: Ово је први дан откако сам постао председник Вароши да сам се мало раскомотио.

АНА: Нисам те честито ни видела откад си постао председник, касно дођеш, рано одеш.

ЈОЦА: Док нисам заборавио, да ти кажем, о стану нигде више за живу главу да ниси зуџнула. Перић и Милић, ваљда су научли, већ су ме учењивали око тога.

АНА: Стварно?!

ЈОЦА: Тако је то кад одеш у политику.

АНА: Боже! Боже!...

ЈОЦА: Овако бар могу мирно да спавам. Само ти знаш кад одлазим, кад долазим кући.

АНА: Колико те се само мала Јеца ужелела. Ја још више.

ЈОЦА: *(Провоцира, ٹијући кафу)*

Сад бар можеш да закључиш колико ме волиш.

АНА: Ваљда обоје можемо да закључимо колико се волимо.

ЈОЦА: (*Оћеји*)

Увидео сам да имамо једну заједничку особину...

Пауза

АНА: (*Неситрїљиво, уз кафу*)

Која нам је то заједничка особина.

Пауза. Јоца се смеје.

АНА: Кажи, кажи...

ЈОЦА: (*Кроз смех*)

Обоје једнако волимо председника Вароши.

АНА: (*Победнички*)

Тачно, премда ми се чини да ја више волим председника Вароши него он сам себе.

ЈОЦА: Шта ја то чујем?!

АНА: То што си чуо. Ја се по васцели дан секиром шта ћеш и како урадити.

ЈОЦА: Збила, да ли ти мене толико волиш.

АНА: Јоцо, мој Јоцо, зар у души имало сумњаш. И једно зрно сумње ако постоји...

ЈОЦА: Ма, шалим се...

(*Јоца блађо ѡрли Ану*)

Зар бих ја било шта могао да урадим без тебе и Јеце? Било шта?

Пауза. Ана њосмајра Јоцу.

АНА: Како ти лепо стоји та тренерка, Јоцо. А од кад траје.

ЈОЦА: То је још у време социјалистичког самоуправљања добио ћале од председника Вароши, Перићевог оца.

АНА: Овог Перића, који је сад лидер партије ПДВ?

ЈОЦА: Да.

АНА: Нешто ми паде на памет, та тренерка је неподерива колико су ти Перићи и Милићи незамењиви на функцијама у Вароши.

ЈОЦА: Е, то ћемо тек да видимо. Ако буде требало и тренерку ћемо форсирати к'о реку у ратној офанзиви, па нека и они са тренерком коначно оду.

АНА: Мене нешто стра', Јоцо.

- ЈОЦА: Више нема повратка, шта буде – буде.
- АНА: (Замишиљена) Само ме је страх да се не дододи нешто непредвиђено. Она двојица, чује се по Вароши, лоше причају о теби...
- ЈОЦА: Мислиш на Перића и Милића?
- АНА: Да.
- ЈОЦА: Биће да имају разлога.
- АНА: Стварно?
- ЈОЦА: Хоће да утопе мој *Алаї* неком јебиветру и преваранту.
- АНА: Зашто тако раде?
- ЈОЦА: Да би макли лову.
- АНА: Кome, за кога?
- ЈОЦА: Себи. Хоће да ојаде *Алаї* и да од Вароши направе сиротињу.
- АНА: Ко хоће да зграби лову?
- ЈОЦА: Па баш њих двојица, са оним пробисветом Шиљком. Ко зна ко је још у том колу?!
- АНА: (Забринуто) Шта ћеш да радиш?
- ЈОЦА: Зато смо пре неки дан ишли у Град. Тамо сам ја њима напаковао. Људи то разумеју. Одједном су ме разумели.
- АНА: Јоцо, мене страх.
- ЈОЦА: Ма, ко их, море, шиша. И радници су уз мене. Не дају ни да опепеле да се фирма прода том пробисвету Шиљку.
- АНА: Ко је тај?
- ЈОЦА: Ваљда си читала. То је онај што је, као, приватизовао многе фирме а после их растурио, раднике отпустио. За њега кружи прича: "Шиљак ставља фирме на шиљак".
- АНА: То је нека бараба.
- ЈОЦА: Хохштаплер, преварант. Али, ето, дају му да то ради. Није ми јасно, зашто?!
- АНА: Перић и Милић ти, Јоцо, како се прича, раде о глави.
- ЈОЦА: Не плашим се ја њих. Из Града ћу добити помоћ, саветника.

- АНА: *(Живне)*
Полудеће кад сазнају да си их зауздао.
- ЈОЦА: Већ сам ја њима рекао да сам због тога био у Граду.
- АНА: Варош већ бруји да си се посвађао са овом двојицом...
- ЈОЦА: Нисам се посвађао. Само сам им лепо рекао о чему се ради када је *Алай* у питању. Али може изићи и горе од жестоке свађе о којој се прича. Они кажу да се *Алай* мора продати и то баш том Шиљку.
- АНА: У Вароши се прича да ти из Града не долази саветник, већ саветница, нека чувена Цица.
- ЈОЦА: Да, да. Њу ми из Града као испомоћ шаљу. Жена зна свој посао. Она би требало да обузда ову нашу двојицу, Перића и Милића.
- АНА: Море, прича се да је она нека опасна женска...
- ЈОЦА: Како мислиш?
- АНА: Да заведе мушкарца, а онда га остави кад се најмање нада.
- ЈОЦА: То ова двојица шире приче. Уплашили се. Она је у Граду добила конкретан задатак шта и како треба да уради.
- АНА: *(Смејући се)*
Јоцо, немој ти да се заљубиш?
- ЈОЦА: *(Прихватајући иぢру)*
Богами, како причају, нема јој мане.
- АНА: Можда хоће да ти је подметну као мину?
- ЈОЦА: Њена мина је велике разорне моћи. Њеном експлозијом коначно ће са власти нестати Перићи и Милићи.
- АНА: *(Прилази Јоци, ǵрли ǵа и љуби)*
Нисам баш сигурна. Пази се ти и ње, за сваки случај.
- ЈОЦА: *(Привија Ану уз себе, узвраћа ńољубац)*
Нисам ја од јуче.
- АНА: Боже, од кад нисмо овако били заједно.
- ЈОЦА: *(Почиње да скира Ану, мазе се)*
Нико мени не може да замени тебе и Јецу. нико.
- Ана се ńољубијуно ǵредаје љубавној иぢри са Јоцом.*

7. ОПАСНА САВЕТНИЦА

Истіа канцеларија. Милић и Перић, доштерани, у оделима, са кратким, чекају да стигне саветница Цица.

МИЛИЋ: *(Гледа на сат)*

Цица је већ требало да стигне. Питање је кад је кренула из Града. Вероватно је јутрос добила последње инструкције од друга Зелића.

ПЕРИЋ: Како се прича, не држи та много до савета.

МИЛИЋ: *(Чудећи се)*

Је л'?!

ПЕРИЋ: Она тера по своме.

МИЛИЋ: Само да данас Јоца почне да пада из председничке фотеље.

ПЕРИЋ: Бојим се да су то само твоје жеље. Треба бити опрезан.

МИЛИЋ: Био не био опрезан, само да га данас начнемо, а како је председничка висина прилична, Јоца је тежак, дуле ће му убрзавати земљина тежа, тако да приликом пада може бити тежих последица.

ПЕРИЋ: Много шта ће зависити и од првог контакта, веруј ми.

МИЛИЋ: Далековид си, то ми се ко зна по који пут показало.

ПЕРИЋ: Да не претерујемо. Него, јеси ли набавио ирски виски?

МИЛИЋ: Директно из Даблина, шест пакета.

ПЕРИЋ: Ирски виски могао би да буде лепа ставка за почетак.

Чује се куцање на вратима.

МИЛИЋ: Ево је...

Пауза.

ПЕРИЋ: Изволите.

Враћа се широм отварају. Као уписанана, ђошово улеће леђа Цица. Милић и Перић скчују из столовице, уз наклон, упознају се, срдачно је поздрављају и покazuју јој где да седне.

ЦИЦА: *(Одмах преузима иницијативу)*

Господо, управо сам пристигла из Града, право код вас. Зовем се Светлана Светлић Цица, експерт за привредна питања. Од данас сам у Вароши саветник, још тачније саветник председника Вароши. Треба да анализирамо комплетну ситуацију и да предложимо програм мера за боље сутра Вароши.

ПЕРИЋ: Почаствовани смо Вашим доласком. Драго нам је што ћете нам помагати.

ЦИЦА: Ми ћемо, у ствари, заједнички радити и доносити одлуке. Тако је одлучено на врху ПДВ-а. У ствари, имам мандат да самостално доносим одлуке.

МИЛИЋ: Госпођице Цицо, чини ми се да смо нагло кренули. До зволите да Вас понудимо неким освежењем, пићем...

ЦИЦА: (*Смејући се*)
Стварно сам вас одмах стартовала, нема смисла. Ја бих попила кафу...

МИЛИЋ: ... Од пића...

ЦИЦА: Па...

МИЛИЋ: Предлажемо виски...

ЦИЦА: Опростите, који?

МИЛИЋ: (*Лежерно*)
Мислим да имамо ирски виски.

ЦИЦА: (*Уз осмех*)
Ви сте се, изгледа, добро обавестили.

МИЛИЋ: (*Шеретски*)
И припремили...

Сво тироје се смеју, атмосфера је омекишана. Милић из тлакара води боцу вискија и сића у чашице. Усмирају, наздрављају.

ЦИЦА: Знате, кад већ пијем, пијем искључиво ирски виски. Имам неки мој разлог за то.

ПЕРИЋ: Јасно, јасно...

Док тију виски.

ЦИЦА: Шта сте то закували у Вароши? Како ви то мислите да приватизујете Алаї мимо воље председника Јоце?

Перић и Милић се згледају.

ПЕРИЋ: Знате, госпођице Цицо, то је договорено на врху ПДВ, Алаї треба што пре да се приватизује. Председник Јоца сматра да је предлог директном погодбом са бизнисменом Шиљком неправедан. И ту је запело.

ЦИЦА: Да ли стварно мислите да је понуда на којој вас двојица инсистирате праведна?

ПЕРИЋ: То је уходана шема приватизације, с једне, господин Шиљак у томе има искуства, с друге стране. Уосталом, његова улога у досадашњим приватизацијама добро Вам је позната.

ЦИЦА: (*Недодујући, климањем չлаве лево – десно*)
Нажалост, више него добро су ми позната мешетарења тог вајног бизнисмена.

ПЕРИЋ: Молим Вас, влада мишљење да је он бизнисмен од ауторитета.

ЦИЦА: Молим... Бизнисмен од ауторитета... То сте рекли...
Перић и Милић հոյե.

ЦИЦА: Да ли је вами познато ко је он и на који је начин приватизовао фирме? Да ли знаете колико је радника остало без посла његовим приватизацијама? Да ли сте свесни шта ће се дрогодити са Вароши када 1000 људи остане без посла?

Пауза. Перић и Милић и даље без речи.

ЦИЦА: Хитно да се обави праведна процена *Алайа* и да се, у интересу Вароши и радника, да на тендер, дакле, не слободном продајом.
(*Пауза*)
Јасно!

ПЕРИЋ и

МИЛИЋ: (*Изненађени, са скривеним бесом, али լոնիզնո*)
Јасно, јасно.

ЦИЦА: (*Усіаје*)
Е, сад господо, на посао. Ја идем до председника Вароши.
(*Поздравља се са обојицом и жусцірим кораком սըսկույց սե դրամա. Пред լուսավորեն վրայիմա շահայէ, օքրե՞ծ սե դրամա Պերիջ և Միլիջ*)
Ако је могуће, сачувайте коју боцу тог вискија за прославу кад *Алай* будемо приватизовали како се договоримо.

Цица излази, залутивши вратима. Перић и Милић у шоку. После извесне լայզե.

МИЛИЋ: Овде нешто не штима?

ПЕРИЋ: Није нешто, овде много штошта не штима. Ако нисам пореметио, другачије смо се договорили?!

(*Пауза*)
Зови Град, да видимо...

МИЛИЋ: (Узима слушалицу, телефонира)

Ево га... звони... Милић из ПДВ-а, из Вароши... Молим Вас господина Зелића... Добро...

Милић брзо продаје слушалицу Перићу.

ПЕРИЋ: (Микрофон на слушалици покрива руком, гледа у Милића)

Каже, да види да ли је господин Зелић у кабинету...

(Пауза)

Да, да... Није у кабинету... Хвала лепо...

(Забринут, сијаша теленовску слушалицу. Ђути. После кратке паузе)

Изгледа да нас је Јоца избацио из ципела. Ко зна шта је тамо у Граду накарикао против нас?...

МИЛИЋ: Шта је било?

ПЕРИЋ: Секретарица је била на вези. Каже: "Сачекајте да видим да ли је господин Зелић у канцеларији"...

МИЛИЋ: Који примитиван штос он нама продаје... Она да види да ли је у канцеларији...

ПЕРИЋ: Одмах сам знао да неће прихватити телефонску везу. Одмах. То може да значи да нас је пустио низ воду.

МИЛИЋ: Тада рецент са телефонирањем Зелић као да је преузео од тебе.

ПЕРИЋ: То се зове глуво теленовирање, имаш везу а прави саговорник те не констатује. И то је дошло одозго, ти трикови.

Пауза. Обојица забринути, као токисли. Милић сића виски у чаши.

МИЛИЋ: Ајде да ми попијемо.

Пију.

МИЛИЋ: Ма ко је јебе...

ПЕРИЋ: Ову битку ће добити онај ко преживи...

МИЛИЋ: Е, видећемо. Неизоставно сам дошао до закључка да је боље бити победник него побеђени.

Обојица живину, наздрављају и исипају виски.

8. САВЕТНИЦА ПОДРЖАВА ПРЕДСЕДНИКА

Кабинет председника оишићине. За великим столом седи председник Јоца, лејо обучен, дојеран. На столову је низ докумената. Јоца задубљен у писани предмет. Плакар. Текст. У дубини конференцијски столова са шест столовица. На зиду уметничке слике. Без куцања, неко оивара врати и пройшао Цицу да уђе.

- ЈОЦА: *(Иако је очекивао Цицу, показује да је пријатно изненађен, устаје, љубазно је поздравља. Упознају се)*
Добро дошли у Варош.
- ЦИЦА: Боље Вас нашла господине председниче. Као што видите, дошла сам Вам у помоћ, да покушамо да превазиђемо проблеме у Вароши.
- ЈОЦА: *(Показује руком према конференцијском столу и смештаји Цицу у столовицу)*
Најпре да питам шта ћете да попијете?
- ЦИЦА: Већ сам попила код господе Перића и Милића, не бих мешала...
- ЈОЦА: Не морате мешати, само реците шта желите.
- ЦИЦА: *(Уз благ осмех)*
Претпостављам да немате оно што ја пијем, баш је специфично.
- ЈОЦА: Ако могу да чујем.
- ЦИЦА: Код господе Перића и Милића пила сам ирски виски...
- ЈОЦА: Могао сам да претпоставим. Имамо.
- ЦИЦА: *(Изненађена)*
И ви знате да пијем тај виски.
- ЈОЦА: То су ми њих двојица рекли и добавили ми два пакета тог вискија.
- ЦИЦА: *(Смејући се)*
Мангупи.
- ЈОЦА: *(Одлази, доноси чаше и виски, сића, наздрављају, Јоца седа на сјам Цице)*
Још једном, добро дошли и још боље обавили посао.
- ЦИЦА: Борићемо се да ствари поставимо на своје место.
- ЈОЦА: Управо сам за Вас завршио анализу око продаје Алата.
- ЦИЦА: Знам само да око тога има много спорних питања, од цене до господина који хоће да приватизује Алат.

- ЈОЦА: Ако се ја имало разумем у ова питања, ради се потпуно обрнуто од онога како би требало. Разумете.
- ЦИЦА: То сам ја њима рекла у лице.
- ЈОЦА: Молим Вас, наше процене говоре да *Алай* вреди 32 милиона евра, а они хоће да га продају, ако сам добро разумео, за један милион. Ми знамо како је Шиљак до сада приватизовао фирме. Ми смо против њега као купца. Већ сада је јасно да би око 1000 радника било отпуштено са посла. Варош би тиме била уништена, јер је *Алай* једина фирма која код нас успешно послује. Ја сам против таквог начина приватизације. Разумете.
- ЦИЦА: Ваше мишљење делим у потпуности. То сам и њима двојици отворено рекла. *Алай* мора да добије реалну цену и да се прода на тендеру, не слободном продајом, како су они договорили.
- ЈОЦА: (*Дижући чаши, наздравља Цици*)
Већ сте ми скинули камен са срца. Радници *Алайа* су уз мене. Тамо сам радио готово две деценије. У Вароши исто мисле. Али њих двојица су запели...
- ЦИЦА: Само нека они запињу, тегљење је тежак посао...
- ЈОЦА: Немам речи захвалности.
- ЦИЦА: Нема потребе за захвалност, хоћемо нешто да урадимо у интересу грађана. Стварно, Варош би по њиховом сценарију доспела у велике тешкоће.
- ЈОЦА: Јао, Вашим доласком и мене је Бог погледао.
- ЦИЦА: Само напред, Јоцо. Документацију припремите по прописима, па ћемо да видимо.
- ЈОЦА: Све ћете добити по прописима.
- ЦИЦА: Е, да, шта је са *Хладњачом*, како она послује?
- ЈОЦА: *Хладњача* је потпуно друга прича, иако солидно послује. *Хладњача* запошљава свега 30-так људи, разумете.
- ЦИЦА: Све ми је јасно. Толико за данас.
(Пауза)
А сад можете да сипате још вискија.
- Јоца сића виски у обе чаше.*
- ЦИЦА: Господине Јоцо, ја пијем искључиво овај виски. Знате, Ирци су близко везани за наш народ. И ја тако мислим, зато пијем њихов виски. Дакле, из патриотских разлога.
- ЈОЦА: Е па живели – патриотски.

- ЦИЦА: (*Нештћо дуже њосматира Јоцу*)
Јоцо, мораћете да ми покажете природу и живот у Вароши. Претпостављам да ће те имати времена за мене.
- ЈОЦА: Са великим задовољством.
- ЦИЦА: Ви ми уливате поверење, и као председник и као мушкарац.
- ЈОЦА: (*Првенећи*)
Хвала лепо, стојим Вам на располагању.
- ЦИЦА: Као мушкарац, делујете ми стамено и чврсто, у најмању руку као што су Ваши ставови око приватизације Алатца. Извините ако сам навела неадекватно поређење.
- ЈОЦА: Поређење је сасвим на месту. Међутим, ретко ми се дешава, искрено говорећи, да ме жене примећују и гледају на тај начин, као Ви.
- ЦИЦА: Опростите ако сам узела превише слободе да Вам већ при првом сусрету то кажем. Ви сте чиста громада природе, а то праве жене знају да виде.
- ЈОЦА: (*Затишен, уз осмех*)
Искрено, то ми до сада ниједна жена није рекла, премда ја...
- ЦИЦА: Већ сам рекла да то може да примети жена која зна да посматра. Баш због тога што сте рекли, да сте мало запажени, усудила бих се да кажем да сам угледала бисер у прашини, којег треба зграбити. Ако сте ме добро разумели...
- ЈОЦА: (*Не може да скрије изненађење*)
Признајем, то први пут чујем. А кад се такве речи односе на мене, мало је рећи да ми ласкају. Искрено.
- ЦИЦА: (*Истинја виски и трајки да јој Јоца сића још*)
Хоће ли се Ваша супруга бунити ако будемо до касно у ноћ остајали у Вароши?
- ЈОЦА: Не, не. Баш сам јој причао да долазите. Она је уверена да ћете ме подржати и извести из ове невеселе ситуације.
- ЦИЦА: Учинићемо ситуацију веселом, знate.
- ЈОЦА: Хвала.
- ЦИЦА: За данас смо довољно радили. А сад предлажем да ме одведете на ручак у неки леп ресторан.
- ЈОЦА: Са задовољством.
- Уснијају. Јоца оштвара вратића, пройушића Цицу да прва изађе.*

МРАК

9. ПРЕСТИЖНИ РАЗГОВОРИ

Кафана Престиж. Перић и Милић сасвим у уžлу, приводе ручак крају. У шањирима је осијало нешто шарптар бифштека, у за то посебној посуди боца квалиштеној црвеног вина. Већ сиши присташ, више мезе нећо стварно једу. Наздрављају, пију.

МИЛИЋ: Ето ти шта је политика, таман мислиш да упливаваш у циљ, кад грч – ни макац!

ПЕРИЋ: Није то грч, него те Јоца испод воде ухватио за ногу и не испушта.

МИЛИЋ: Тај сад не би попустио док се човек не удави.

ПЕРИЋ: (Замишиљен)

Гледај ти оне роспије, Цице, окренула ћурак и ћера наопако.

МИЛИЋ: Све иде наопако, па и она.

ПЕРИЋ: Све је много мутно. Мутно.

МИЛИЋ: Она сваки дан са председником иде на ручак, и то увек у неку другу кафану. Као таксена марка залепила се за њега.

ПЕРИЋ: То нисам могао ни да замислим. Ни да замислим!

МИЛИЋ: То што мењају кафане сваки дан, вальда хоће да заварају траг, ако би их неко пратио.

ПЕРИЋ: Шта има да се прати, у Вароши се све зна.

(Пауза)

Пре неки дан, кад су излазили из хотела, она га је држала испод руке.

МИЛИЋ: (Чуди се)

Немогуће?

ПЕРИЋ: Што бих те лагао.

Пауза. Милић досиђа вино.

МИЛИЋ: Ко зна шта ту може да се изроди. Живели.

ПЕРИЋ: Живели.

МИЛИЋ: Нека се носе...

ПЕРИЋ: Само да нас двојица на крају не платимо цех.

МИЛИЋ: Мислиш?

ПЕРИЋ: (Замишиљен)

Мене више брине што се друг Зелић не јавља на телефон.

МИЛИЋ: Откад ова жена дође у Варош, к'о да се свет наопачке окрену.

ПЕРИЋ: К'о да гром пуче.

МИЛИЋ: Овај будзован, Јоца, хоће жедне да нас преведе преко воде.

Наздрavlјају и исијају. Забринути.

ПЕРИЋ: Ко би се надао да ће доћи време да куриров син, бравар Јоца, кроји капу Вароши.

МИЛИЋ: И плус нама двојици!

ПЕРИЋ: Е, неће моћи! Сипај вино.

МИЛИЋ: (Док сија вино)

Није његова глава скупа.

ПЕРИЋ: Добро си рекао, није он скупа роба. О том – потом. Еј, куриров син председник Вароши?! То никако не могу да сварим.

МИЛИЋ: Ако буде требало, глава ће да му одлети. Глава, само ако до тога буде дошло.

Наздрavlјају. Наискак јсијају.

ПЕРИЋ: Која нам је ово по реду боца вина?

МИЛИЋ: Ако сам добро бројао, пета.

МИЛИЋ: Да, добро ти оно рече, даш му парче власти и видиш какав је.

ПЕРИЋ: Рекао сам ти, куриров син могао је да буде само курир.

МИЛИЋ: И ништа више!

ПЕРИЋ: Ништа. Али ће зато добро запамтити кад је био председник Вароши.

МИЛИЋ: Не сме из свега овога да изађе читав.

ПЕРИЋ: (Већ јијан, уноси се у лице Милићу)

Шта читав?! Преживеће, али ће му боље бити да није жив. Не звао се ја Пера Перић ако тако не буде.

МИЛИЋ: (Такође јијан)

Боље да није жив. Боље.

ПЕРИЋ: Не, не. Смрт може да буде и лака. Дебело ово мора да отпали. Дебело.

МИЛИЋ: Да је сад овде, само да га пљунем. Ни речи му не бих рекао.

ПЕРИЋ: Због хигијене не бих дозволио да ми седне за сто. Сипај.

МИЛИЋ: (*До врха њуни чаше*)

И још га обукосмо лепо, обусмо, кравату му стависмо...

Исјијају до краја.

ПЕРИЋ: Да знаш да сам сад о томе размишљао. Кад већ толико воли да заступа раднике, требало је да га наговоримо да бар један дан као председник дође у радничком комбинезону. А?

Смеју се.

МИЛИЋ: Тек тад бисмо најебали.

ПЕРИЋ: Зашто?

МИЛИЋ: Сви би знали да смо га двојица на то натантали. А, ко зна, можда би му то био добар маркетиншки потез. Данас се све обрнуто и ради и тумачи.

ПЕРИЋ: Онда би за раднички покрет био важнији од Валенсе.

МИЛИЋ: (*После краћег размишљања*)

Знаш ли ти ко је крив за све ово?

Перић прећујућује.

МИЛИЋ: Ја, лично ја.

ПЕРИЋ: Откуд ти сад то?

МИЛИЋ: Ја сам га предложио за председника.

ПЕРИЋ: (*Уноси се у лице Милићу*)

У праву си, потпуно си у праву.

МИЛИЋ: Знаш ко је још крв?

ПЕРИЋ: (*Ломећи језик, једва иззовајући*)

То већ не знам.

МИЛИЋ: Ти. Ти си крив исто колико и ја.

ПЕРИЋ: Ајде ми објасни, молим те? Зашто сад и ја?!

МИЛИЋ: Зато што си прихватио мој предлог.

ПЕРИЋ: Види, мајку му. Да знаш да си у праву.

МИЛИЋ: Ја сам кртeten што сам га предложио.

ПЕРИЋ: А ја сам кртeten што сам га подржао.

МИЛИЋ: (*Веома ёгласно, усјорено*)

Само...

ПЕРИЋ: Да ти ја кажем – бравар Јоца ће на крају да добије мотку.

Мотку. У овој ђавољој Вароши закувало се као никад. И овај рат мора на површину да избаци првоборце транзиције. Знаш?!

ПЕРИЋ: Сипај, шта чекаш?

МИЛИЋ: (*Сића*)

Ево је пета боца, крај! И нека је. Живели.

Док Перић и Милић исиђају, однекуд из дубине реситорана, крај њиховој стопола пролази председник Јоца и саветница Цица, држећи га испод руке. Засијају.

ЈОЦА: Колеге, пријатно. Само да кажем, ваша вечера и пиће је регулисано. Пријатно.

Док одлазе према излазним вратима, Цица окреће главу и тосматајира Јијане, Перића и Милића. Перић и Милић, у чуду, без речи, испраћају их штурбним погледом. Прибрајући се, нешто касније:

МИЛИЋ: Откад они избише?

ПЕРИЋ: Стока била у сепареу.

МИЛИЋ: Сигурно су чули шта смо причали.

ПЕРИЋ: Е, баш ме заболе.

МИЛИЋ: И то што кажеш, бар нека знају шта мислим.

ПЕРИЋ: Што пијани говоримо, трезни мислим.

МИЛИЋ: (*Гледа на сат*)

И то је тачно. Је ли време да купимо кризице...

ПЕРИЋ: Да се ниси сетио можда бисмо заборавили да одемо.

Перић и Милић поглађано усијају, настоећи да колико-штолико пристојно најусије кафану.

МРАК

10. ЧАРАПЕ ЗБОГ УРОКА

Хотелска соба, нећде изван Вароши. Јоца и Цица улазе. Јоца несигурно делује.

ЦИЦА: (*Окреће кључ у брави*)

Сад си мој.

ЈОЦА: Шта то значи?

ЦИЦА: То значи да је 50 посто послала обављено, ја пристајем!

ЈОЦА: А осталих 50 посто?

ЦИЦА: То си ти.

ЈОЦА: У том случају није јасно ко има управљачка права. Бар један проценат мора бити горе или доле.

ЦИЦА: Јебала те та твоја приватизација. Само ти је то у глави.

- ЈОЦА: И то што кажеш...
- ЦИЦА: (*Сијаје уз Јоцу и наслана је на главу на груди*)
Јао, Јоцо, како ти срце јако куца.
- ЈОЦА: Осећам.
- ЦИЦА: (*Обухваћајући Јоцу око њаса*)
Стварно, ко чекић лупа?
- ЈОЦА: Јоцино срце лупа за раднике *Алайа*.
- ЦИЦА: Опет ти са тим твојим *Алайом*? Докле?
- ЈОЦА: Извини, отело ми се.
- ЦИЦА: (*Протиње се, љуби Јоцу у образ*)
Ослободи се, ослободи...
- ЈОЦА: Сасвим?
- ЦИЦА: Сасвим, сасвим.
Јоца Обухваћа Цицу и сиђеже је.
- ЦИЦА: Не толико јако, Јоцо, поломићеш ме!
- ЈОЦА: (*Пођушића, љуби је укосу*)
Само сам мало показао снагу.
- ЦИЦА: (*Узима ваздух*)
Јао, колико си снажан.
- ЈОЦА: Није то ни десети део моје снаге.
- ЦИЦА: Да ли си толико и темпераментан?
- ЈОЦА: То је већ питање за тебе, потражи одговор.
Цица са обе руке гргли Јоцу око вратића му главу, љубе се. Јоца рукама преко леђа благо мази Цицу. Цица са обе руке подиже Јоцину главу, зури у њега, онда је најло привуче, сијрасно се љубе. Цица једну руку сијушти и увлачи испод сакоа на Јоцине груди, неситрљиво му раскочава кошуљу и увученом руком прелази преко груди. Јоца затиће мишиће, Цица у трансу.
- ЦИЦА: Готова сам...
(*Цица, одваја се од Јоце и свлачи се. Осијаје у корсетеју и леже у кревету. Гледа у Јоцу, који стоји, укочен*)
Шта чекаш?
- ЈОЦА: Само да се мало приберем.
- ЦИЦА: Ајде, свлачи се, прибраћеш се у кревету.
Јоца, и даље збуњен, исколачио очи, стоји. Цица усјаје, прилази му, скида кравату, раскочава кошуљу и ђантијалоне, брже-боље расијерлава цијеле и ђантијалоне сијушти до цијела, враћа се у кревет и посматра да.

- ЦИЦА: Шта ме гледаш, скини панталоне и дођи у кревет.
- ЈОЦА: Стварно?!
- ЦИЦА: Коњ би до сада схватио.
- ЈОЦА: (*Сазува цићеле једну о друѓу, извлачи ноге из сиушићених панталона, скида кошуљу и улази у кревет код Цице*) Ево ме.
- ЦИЦА: Што ниси скинуо и чарапе?
- ЈОЦА: Због урока.
- ЦИЦА: Стварно?
- ЈОЦА: Тако се верује у Вароши.
- ЦИЦА: Шта, да у швалерацији не треба скидати чарапе?
- ЈОЦА: (*Смејући се*) Да.
- ЦИЦА: Слушај Јоцо, до сада сам ја водила и транзицију, и приватизацију и љубавну игру. Сада је на тебе ред. Изволи.
- ЈОЦА: (*Поново у шоку*) Ја у моју светницу имам неограничено поверење.
- ЦИЦА: Дакле, и овде све зависи од мене.
- ЈОЦА: (*Охрабрен*) Све!
- ЦИЦА: И игра у кревету?
- ЈОЦА: Сто посто сам сигуран.
- ЦИЦА: (*Веома брзо пољуби га у образ и посматра га*) Нисам ја слушајно рекла да сам пронашла бисер у прашини.
- ЈОЦА: (*Већ охрабрен, ненамештљиво показује мускулатуру*) Заиста сам охрабрен тим речима.
- ЦИЦА: (*Пића му мишиће на рукама*) Јоцо, бре, ти си прави римпалија.
- (*Пауза*) Ти ниси за Варош, ти си за Град.
- ЈОЦА: Кад би дошло то време...
- ЦИЦА: Да будеш Тарзан у цунгли.
- ЈОЦА: (*Привија Цицу к себи*) Стварно тако мислиш.
- ЦИЦА: (*Умиљајши ћлавом належе на Јоцине ћруди*) Мили, ти би жарио и палио међу женама.

Јоца нежно љуби Цицу у косу.

- ЦИЦА: (*Још више се привија уз Јоцу*)
Боже, ко би рекао да из тебе може да потекне толико нежности.
- ЈОЦА: (*Снажно подиже Цицу, збогово да је сва на његовом телу*)
Никад нисам имао овакав осећај. Никад.
- ЦИЦА: (*Љуби Јоцу, Јоца узвраћа*)
Признај ми нешто.
- ЈОЦА: Признајем.
- ЦИЦА: (*Смеје се*)
Сачекај да поставим питање.
- ЈОЦА: Унапред све признајем.
- ЦИЦА: Значи, нећеш да ме саслушаш...
- ЈОЦА: Извини. Изволи.
- ЦИЦА: Хоћеш ли ме носити у срцу, дуго, дуго, дуго...
- ЈОЦА: Док сам жив.
- ЦИЦА: Стварно си спреман на то?!
- ЈОЦА: Без икакве дилеме.
- ЦИЦА: (*Мазећи се са Јоцом*)
Мили, ово ми је први пут да сам тако нешто питала једног мушкарца.
- ЈОЦА: (*Охрабрен*)
На правом месту, правог мушкарца...
- ЦИЦА: (*Стигшића главу на Јоцину руку, упадљиво га њосматира*)
Тек сад видим коју сам дивљач намамила у кревет.
Јоца подаћано, приноси главу Цициној и нежно је љуби у стаја.
- ЦИЦА: (*Задрејана, кидише на Јоцу*)
Јој, јој, колико страсти...
- ЈОЦА: (*Поштуну упитону у љубавну и猝ру*)
Цицо, Прихвати ме, прихвати...
- Стјрасно се љубе. Цица и Јоца су на хомили, тела су им прекривена чаршавом. Све се брзо свршава. Тишина. Јоца као да је захркао, најло се прђне. У полуседећем су положају у кревету. Јоца гледа у Цицу, очекује коменијар.*
- ЦИЦА: (*Смејући се*)
Шта мислиш какав си био? А?
- ЈОЦА: (*Самоуверен*)
Председнички.

- ЦИЦА: Баш тако, председнички.
(Пауза)
Кад си последњи пут имао однос са женом?
- ЈОЦА: Мислиш, са мојом женом?
- ЦИЦА: Са било којом.
- ЈОЦА: Ја ово радим само са мојом женом.
- ЦИЦА: Па добро, кад си са њом...
- ЈОЦА: Поодавно. Председничке обавезе су ме просто слуделе, јутром рано одлазим, увече касно уморан долазим...
- ЦИЦА: ... и ништа.
- ЈОЦА: Већ дуже време, отворено говорећи.
- ЦИЦА: (Дубоко, гледа кроз Јоцу)
К'о зец си био брз.
- ЈОЦА: Можда сам ово превише желео.
- ЦИЦА: Можда и то, али ће пре бити оно прво.
- ЈОЦА: А зашто си ме упоредила са зецом?
- ЦИЦА: Само зечеви то тако брзо одраде, као што си ти сада.
(Пауза)
Знаш ли ти шта се догађа са мужјаком зеца после секса?
- ЈОЦА: Не.
- ЦИЦА: Падне у несвест.
- Смеју се.*
- ЈОЦА: Мислиш што сам мало придреао.
- ЦИЦА: Ја сам мислила да си пао у несвест.
- Смех.*
- ЈОЦА: Не. То је последица умора.
- ЦИЦА: И шта мислиш, какав си утисак оставио?
- ЈОЦА: Средње, средња оцена. Други пут ће бити...
- ЦИЦА: Кад сам те гледала, мислила сам да сам у кревет намамила паствува, а оно испаде...
- ЈОЦА: Не можемо рећи да није било.
- ЦИЦА: Било је.
- ЈОЦА: Цицо, морам да признам да сам се заљубио.
- ЦИЦА: То ти верујем. У ствари, био си добар.
- Пауза.*
- ЦИЦА: Само да ти кажем, и ја сам се загрејала.

- ЈОЦА: То се из авиона види.
- ЦИЦА: Стварно?
- ЈОЦА: Очи све говоре.
- ЦИЦА: Ето видиш, ја ништа не знам да прикријем, срце ме води.
- ЈОЦА: Још да ја нисам оптерећен председничким обавезама. Приватизација *Алайа* просто ме убија. Сваки дан ме убија.
- ЦИЦА: Мили, то ћемо елегантно да одрадимо. Тако да заобиђеш ону двојицу локалних мангупа, Перића и Милића.
- ЈОЦА: Кад би то могло.
- ЦИЦА: Ствар је крајње једноставна. *Алай* ћемо формално продати Агенцији за транзицију, тако да они остану по страни када се *Алай* стварно буде продаоа.
- ЈОЦА: Да ли је могуће да то тако изведемо.
- ЦИЦА: Није законски, али ћемо тако то да изведемо, знаш.
- ЈОЦА: Ако сам добро разумео, *Алай* ћемо формално да продамо Агенцији, а после ћемо на миру да уредимо стварну продају, преко тендера.
- ЦИЦА: Коме и за колико, то ћемо да видимо.
- ЈОЦА: И Бог ме је погледао од кад си дошла у Варош.
- ЦИЦА: Тако је. Ти си једна бистра главица.
- ЈОЦА: Ако разумем, *Алай* ћемо касније да препродамо на тендеру.
- ЦИЦА: Баш тако.
- ЈОЦА: Већ ми је пао камен са срца, само да Перића и Милића скинем са врата. Тај терет је за мене претежак. Као да су ми ставили омчу око врата а крај конопца држе у својим рукама. Ето, тако се осећам.
- ЦИЦА: Омча је скинута, овог часа.
- ЈОЦА: Они су мислили да разним марифетлуцима и јевтином ценом отуђе *Алай*, наравно да се и они омастте.
- ЦИЦА: Све сам ја то разумела.
- ЈОЦА: Да знају шта их чека полудели би, полуудели.
- ЦИЦА: Нека се они баве собом.
- ЈОЦА: Баве се они собом, али и са мном.
- ЦИЦА: Умишљаш, оптерећен си њима.
- ЈОЦА: Баве се они и са нама двома.

- ЦИЦА: Зашто са нама?
- ЈОЦА: По Вароши су пронели глас да смо нас двоје љубавници, да сам запустио породицу, да..., да си ти већ у другом стању...
- ЦИЦА: И они су у праву, бар делимично. Зар нисмо љубавници?
- ЈОЦА: (Смејући се)
Тачно. Тачно, од данас.
- ЦИЦА: (Руку стављајући на стомак)
Да знаш да сам и у другом стању.
- ЈОЦА: (Чудећи се)
Зар је могуће да тако брзо ухвати.
- ЦИЦА: (Јоци гледа у њено)
Ако буде, а такве сам симптоме добила, мораћеш са мном да се преселиш у Град.
- ЈОЦА: (Не може да се начуди)
Од данашњегекса, и занела?!?
- ЦИЦА: Шта се чудиш.
(Сасвим озбиљна)
Јоцо, бре, не знам да ли знаш да мушкарац жену може да осемени, а да немају физички контакт, то јест секс. Из жудње.
- ЈОЦА: (И даље се ишичуђујући)
Да ли је то могуће?
- ЦИЦА: (Озарено)
Толико да знаш. Свих ових дана ја сам жудела за тобом.
То је била љубав. Секс, драги.
- ЈОЦА: (Већ се ћримио)
Јуче да сам умро то не бих зnao. Ето, јуче да сам умро!
(Вeћ се ћредао)
Камо среће да си занела. Дете ћу призвати. Нема чије да буде него моје.
(Очији)
Да ли је то могуће??!
- ЦИЦА: (Заводљиво, ус падаје, на њену шапу, у заокрепу, Јоци окреће леђа)
Све ће се ускоро знати. Све.
- ЈОЦА: (Самојрекрно)
И сто мене у Град. Право код тебе.
- ЦИЦА: Мили, толико смо обишли кафана и Варош да могу да закључим да у њој има нечег дивљег, неукротивог. Баш какав си и ти као мушкарац.

- ЈОЦА: Без сумње, дивља је ово Варош. Замисли, шта све чинимо да укротимо само ону двојицу вајних политичара. Опет мислим на Перића и Милића.
- ЦИЦА: Нисам мислила само на тај начин, на лепу природу, мислила сам и на тебе, на твоју неукротивост да савладаш те противнике које си поменуо.
- ЈОЦА: Само да им видим леђа...
- ЦИЦА: А колико сам тек енергије морала да утрошим док тебе нисам укротила.
- ЈОЦА: Надам се да то видиш као моју позитивну особину.
- ЦИЦА: И плус, ти си укротио мене.
- Смеју се.*
- ЈОЦА: То ми се дододило са задовољством.
- ЦИЦА: Питање је у којој су мери она двојица дивљи и неукротиви?
- ЈОЦА: После овог данас мислим да ће бити обуздани.
- ЦИЦА: Само ме прати.
- ЈОЦА: Увек и у свему.
- ЦИЦА: (*Устапаје, за руку узима Јоцу, стапаје испред њега, нежно му руке ставља око врати, привија се уз њега и љуби га*)
Сад ме води на неко лепо место на пиће, да се освежимо.
Важи?
- ЈОЦА: Увек и у сваком погледу, то се подразумева.
- Облаче се.*
- ЦИЦА: (*Руком показује у пределу шлица Јоциних панталона, само што се не смеје*)
Мили, шта је ово??!
- Јоца, ипак њоспашћен, хуши.*
- ЦИЦА: Да ли то иде на тендер или слободном продајом.
- ЈОЦА: (*Стидљиво*)
Ајде да кажемо да си то освојила одлучним борилачким захватом. Може?
- ЦИЦА: Фантастично.
- Пауза. Јоца одлази пред огледало, дођерује се, окреће, намешта кравају..*
- ЈОЦА: Само да видим да ли је све у реду. Погледај ме, је ли све на свом месту?

ЦИЦА: Председнички.

Јоца руком доштерује фризуру, још једном се огледа и Цици даје знак да могу да крену. Излазе.

МРАК

11. КО У КЛИН, КО У ПЛОЧУ

Канцеларија председника Вароши. За конференцијским столом седе Јоца, Цици, Перић и Милић. Испред њих кафе.

ЈОЦА: Господо, отварам овај радни састанак са само једном тачком дневног реда: Приватизација предузећа у Вароши. Још тачније, данас ћемо покушати да нађемо излаз из ћорсокака о приватизацији најугледније фирме наше Вароши, Алати. Хтео бих само укратко да подсетим, премда сви то овде зnamо, да је Алати фирма од које Варош живи. Око 1000 запослених практично храни наше породице, а порезима и доприносима даје кисеоник општинској администрацији, пензионерима, школству, спорту... У целини гледано, Алати је срце Вароши. Због тога сам заказао овај састанак најодговорнијих људи у Вароши, а ту је и наша саветница Цица која је из Града послата да нам у овоме помогне. На досадашњем њеном изузетном доприносу ја јој се захваљујем. То би био мој кратак увод у данашњи разговор. Изволите господо.

Пауза. Сви ћуће.

ЈОЦА: Да, дужан сам да вам кажем да је у досадашњем раду било неких предлога и покушаја да се Алати приватизује. Међутим, морам отворено да кажем, била је то неправедна понуда. Не само да је цена Алати била постављена срамно ниско, већ је, опет отворено да кажем, проблематична и личност купца који се наметнуо, и то слободном погодбом. Алати, као престижна фирма у региону и једина здрава у Вароши, треба да иде на тендар и да се здравим надметањем постигне добра цена уз чврст социјални програм. Разуме се, претходно се мора извршити нова процена фирме, која би била реална.

ЦИЦА: Ја бих се најпре захвалила председнику, како на досадашњој сарадњи, тако и на поверењу које смо изградили у досадашњем обављању послова. Морам да упозорим и на озбиљност посла који нам предстоји и који треба да поштено обавимо. Одмах бих хтела да истакнем да је

председник Јоца указао на право стање ствари у *Алайу* и предочио потребу његове приватизације, али реалне. Тачно је и то да према *Алайу*, што се тиче приватизације, дувају и неки чудни ветрови. Наш заједнички задатак је да нашој дивној Вароши обезбедимо повољан пут развоја. То се најбоље може учинити кроз адекватну приватизацију. Толико.

ЈОЦА: Ко се даље јавља за реч?

МИЛИЋ: Поштована саветнице, Ви сте похвалили излагање председника Јоце, с чиме бих се донекле могао сложити. Прво, добро сте га и брзо обучили. Друго, ми, овде у Вароши, ценимо Ваше напоре. Међутим, откад сте дошли, ниједном се нисте срели са нама из владајућег ПДВ-а, којем, уосталом, и Ви припадате. Можда смо и нас двојица могли да дамо конструктиван допринос у изналажењу решења за приватизацију *Алайа*. Добро би било да нас упозната са инструкцијама које сте донели одозго, а које су непосредно везане за приватизацију *Алайа*. Треће, госпођо или госпођице, не бих желео да Вас увредим, не знам у каквом сте статусу...

ЦИЦА: Госпођица...

МИЛИЋ: Захваљујем, дакле, госпођице Цицо, треће, не знам у којој сте мери приметили увреде које је председник Јоца изрекао на рачун нашег угледног бизнисмена Шиљка, који је у преговорима са Агенцијом за транзицију да купи *Алай*. Четврто, подсећам Вас да је господин Шиљак жртвовао своја средства за куповину и приватизацију на десетине фирм. Ако ништа друго, то би бар председник Јоца морао да уважава. И пето, а у склопу претходног, верујемо да је господин Шиљак и даље најозбиљнији купац *Алайа*. Без обзира шта је Вама, госпођице Цицо, је л' тако, у главу увртео председник Јоца.

ЦИЦА: Молим вас, немојте да се вређамо. Ништа мени нико није увртео у главу. Сем тога, господине Милићу, Ви знаете којим сам ја послом у Вароши. Између осталог, томе што ја кажем и Ви бисте требали да се повинујете, да будемо начисто. Даље, ко је потенцијални купац, господин Шиљак, то тек треба да видимо?! Даље, са господином председником треба да успоставите нормалан дијалог. Даље, приватизација *Алайа* треба да се обави на квалитетан начин, и то консензусом нас четворо и политичких структура Вароши. Јасно.

Пауза.

- ПЕРИЋ: Не разумем, госпођице Цицо, зашто нам се обраћате у императиву. Раздор око приватизације *Алайа* долази од председника Јоце. Како? Управо тим интригама на које сте и Ви насели. То је, ваљда, једини разлог што нисмо имали прилику да Вас ниједном угостимо од када сте пристигли, изузимајући кратак сусрет непосредно по Вашем доласку у Варош. До сада смо многе ствари око *Алайа* могли да распетљамо. Хоћу да Вам кажем да је у договору са људима из врха ПДВ-а приватизација *Алайа* већ била у завршној фази. Ја не знам, не зна ни друг Милић, да ли сте, у којој мери и на који начин о томе обавештени од председника Јоце. Приватизација *Алайа* већ је могла да буде завршена, и то погодбом, а не да иде на тендер и да се кисели годинама. Мој утисак је да се негде мимоилазимо.
- ЦИЦА: И те колико се мимоилазимо. Да будемо сасвим отворени, *Алай* се неће продати погодбом већ ће се дати на тендер. Како, видећемо!
- ЈОЦА: Са места председника Вароши одговорно тврдим да је било припремљено да се *Алай* прода испод руке, а да се радници отпусте са посла. То би уништило нашу Општину. Ако ико зна ситуацију у *Алайу*, знам ја. Тамо сам оставио двадесет година. У осталом, зашто вас двојица не одете међу раднике и образложите им ваше виђења модела приватизације *Алайа* за који се залажете?! Знате зашто? Зато што немате људима шта да кажете.
- МИЛИЋ: Госпођице Цицо, Вама се обраћам. Зар господин Перић и ја морамо да трпимо увреде председника Јоце? Зашто не одговори због чега баца љагу на једног уваженог бизнисмена, какав је господин Шиљак? Сваком месту била би част да прстом покаже бар на једну фирму коју би желео да купи. Само прстом да покаже!
- ЈОЦА: Тај пробисвет Шиљак не треба нам у овом послу. Камо среће да никад није, не само дошао, него да није ни помислио на нашу Варош. Ни помислио.
- ПЕРИЋ: (*Изнервиран*)
Слушај ти мали, куриров сине, ако немаш шта да кажеш, немој овде да блатиш поштене и успешне људе. Ко си ти?
- ЦИЦА: (*Изненађена тоном*)
Молим вас...
- ЈОЦА: Ко си ти Перићу? Хоћеш да урушиш Варош, је л'?!

ПЕРИЋ: Е, ако хоћеш да знаш, ја сам у овој ђавољој Вароши првоборац транзиције. Ти никако.

ЈОЦА: Перићу, ти мислиш да ако је твој отац као комитетлија радио у Вароши шта је хтео, то данас можеш и ти. Неће моћи.

МИЛИЋ: Јоцо, бар пред овом дамом ред је да спустиш копља. Мораш да будеш свестан да смо те баш нас двојица поставили на место председника Вароши. Искључиво нас двојица. Ти сад тако враћаш?

ЈОЦА: Шта би требало да радим? Да гледам како вас двојица са пробисветом, понављам, пробисветом Шиљком черупате Алани и унесрећујете 1000 људи и њихове породице. То хоћете! Још ми оца помињете. Мој отац је поштено зарадио своју пензију одано служећи баш вашим очевима, првенствено њима. Свој радни век оставио је овде у Општини. Па шта ако сам ја куриров син, на крају крајева.

ПЕРИЋ: (*Усішаје маше юрсітом*)

Баш о томе мораш водити рачуна. Нисмо ми овде од јуче.

ЈОЦА: А ја као јесам. А?

МИЛИЋ: Ти си од јуче, од јуче. Запамти!

ЈОЦА: Док је твој отац седео у овој фотељи у којој ја сада седим, то си једино њему могао да кажеш, мени не!

МИЛИЋ: (*Усішаје, юретићи юрема Јоци*)

Оца да ми не узимаш у уста. Јасно!

ЈОЦА: (*Придиже се*)

Ти мог оца можеш да помињеш, а ја твог не смем. Види, молим те. Тренираш строгоћу, мислиш да те се плашим??!

Милић прилази Јоци, хватта га за ревер сакоа и пресе. Јоца, физички јачи, узвраћа, са лакоћом се ошреса од Милића ћурајући га далеко од себе. Док се Милић штетура, једва усіевајући да не њадне, Цици усішаје и моли их да се смире.

МИЛИЋ: (*Изнервиран*)

Барабо једна неваспитана. Ти да мене учиш.

ЈОЦА: (*Зачикава*)

Само изволи.

ПЕРИЋ: (*Подиже се из столовице, обраћа се Цици*)

Предлажем да прекинемо састанак. Ово је стварно испод сваког нивоа.

Милић је што једва дочекао, обојица крећу юрема вратитима.

ЦИЦА: Господине Перићу и Милићу, молим вас да се вратите на тренутак.

Враћају се, синоје.

ЦИЦА: Молим вас да седнете.

МИЛИЋ: Молим Вас, госпођице Цицо, ово је недопустиво. Право да Вам кажем, чуди ме да сте се толико упустили у везу са овим несрећником. Нисам мислио, али морам рећи да по Вароши круже крајње неукусне приче о вама двома. Не чуди ме он, али се свет пита шта то Вама треба.

ЦИЦА: *(Сасвим озбиљна)*

Молим вас да седнете и да ме саслушате.

Перић и Милић коначно седају.

ЦИЦА: Овако. Мислила сам да ћемо нас четворо успети консензусом да постигнемо договор око *Алайа*. Будући да је то било немогуће, прелазимо на варијанту “Б”, која је послата *одозго*. *Алай* ће фактички у првом вучењу, бити продат Агенцији за транзицију. У другом кругу даће се на тендер слободном продајом. Да ли се слажете?

ЈОЦА: Ту варијанту прихватам.

ЦИЦА: Ви господо, Перићу и Милићу?

МИЛИЋ

и ПЕРИЋ: Само ако се мора.

ЦИЦА: Мора!

(Пауза)

Овог часа сматрајте да је *Алай* пренет Агенцији за транзицију. Веома брзо уредићу да се нађе и на тендери.

МРАК

12. РУШЕЊЕ ЗАСТАРЕЛИХ РЕКОРДА

Перић и Милић у канцеларији, као ђре. Звони телевизор, Милић подиже слушалицу.

МИЛИЋ: О, Ви сте господине Зелићу. Откад се нисмо чули. Звали смо, али секретарица увек каже да нисте ту, а мобилни Вам је увек недоступан... Да, ту је... Ево изволите...

МИЛИЋ: *(Руком покрива микрофон телевизора, предаје слушалицу*

Перићу, тихо)

Зелић, Зелић.

ПЕРИЋ: ... Такође, с ове стране поздрав. Да, да, слушам. *Алай* је коначно приватизован... Шта, Шиљак јесте, али није... Не разумем... А, да, неко је од његових људи аукцирао... Разумем... Како рекосте, цена... Популарна милионе евра... Разуме се... Разуме се, игра је завршена... Да, по салату идуће недеље... Наравно... Ма, отарасићемо се тог створа... Тако је, од сутра он практично није председник Вароши... Хвала, видимо се идуће недеље кад дођемо по салату. До виђења.

ПЕРИЋ: (*Слушају слушалицу, усмијају се, хода, задовољно тирља руке*)
Игра је коначно завршена, чуо си шта сам рекао у слушалицу. *Алай* је купио Шиљков човек, и то за популарна евра.

МИЛИЋ: (*Чуди се*)

Ни онај милион није плаћен, као што је првобитно било предвиђено.

ПЕРИЋ: Као бренд, *Алай* је урушен због свађа које су се око тога догађале овде код нас, у Вароши. Разумеш. Јеби га, ова жена је била ту толико времена, то такође неко морао да плати.

МИЛИЋ: Мислиш на Цицу, саветницу.

ПЕРИЋ: Тако је.

МИЛИЋ: Откуд сад такав обрт?

ПЕРИЋ: Откуд? Зини да ти кажем.

МИЛИЋ: А Цица, шта је с њом?

ПЕРИЋ: Кад бих знао. И онако са њом ништа није било начисто.

МИЛИЋ: А љубав са председником Јоцом?

ПЕРИЋ: Неће нам требати много времена да сазнамо шта се ту стварно догађало, то је сад један кроз један, сигурно.

МИЛИЋ: Да ли је она још увек у Вароши?

ПЕРИЋ: Не би ме изненадило да је нестало.

МИЛИЋ: Да ли је могуће да је то била та њена игра о којој се прича?

ПЕРИЋ: Ако се испостави да је тако, онда можемо да сматрамо да је случај *Алай* у потпуности и без грешке затворен.

МИЛИЋ: Сад ми тек ништа није јасно.

ПЕРИЋ: Мораш да разумеш. Она је одрадила свој део послана.

МИЛИЋ: Где је она сад?

ПЕРИЋ: Само могу да гарантујем да није са Јоцом нити је више у Вароши. Вероватно јој следи кратак одмор, затим одлазак на нове радне задатке.

МИЛИЋ: Стварно?

ПЕРИЋ: Него шта.

МИЛИЋ: Шта сад да радимо са оним несрећником, Јоцом.

ПЕРИЋ: Сад је само ствар технике. Је ли он пристао да се *Алат* прода на овај начин? Јесте. Је ли он на сва уста заступао интересе радника *Алат*a? Јесте. Је ли он водио љубав са саветницом за приватизацију? Јесте. Је ли он укаљао образ пред сопственом породицом? Јесте. Колико је сад цењен у Вароши? Нула. Ко је, на крају крајева, кривац за судбину *Алат*a? Он, Јоца. Разумеш.

МИЛИЋ: Да, али шта сад да радимо са њим?

ПЕРИЋ: Да се сазове ванредна седница Скупштине општине Вароши са само једном тачком дневног реда – смена председника Вароши..

МИЛИЋ: И то без дискусије.

ПЕРИЋ: Тако је, без могућности да се о томе дискутује.

МИЛИЋ: То ће бити најкраћа седница скупштине Вароши у њеној историји.

ПЕРИЋ: Мислим да је остало записано да је мој стари 80 и неке одржао најкраћу седницу скупштине општине Вароши у њеној историји. О томе се годинама причало.

МИЛИЋ: Тада рекорд овом приликом мора да буде оборен. Мора!

ПЕРИЋ: Ма да, то је застарео рекорд.

МИЛИЋ: За ново време, нови рекорди.

ПЕРИЋ: Браво Милићу, браво!

МИЛИЋ: Можемо сматрати да је ствар, коначно, завршена.

ПЕРИЋ: Баш тако. А то не значи да не можеш да изнесеш онај виски. Увек са тим пићем калкулишеши.

МИЛИЋ: (*Усіјаје доноси виски и чаје, сића, наздрављају*)
Е, вала смо се навозали.

ПЕРИЋ: Ништа страшно. Јован Јовић се навозао сам, сам ће се и даље возати.

МИЛИЋ: Радници *Алат*a ће га разапети.

ПЕРИЋ: Сад је то већ његов проблем.

МИЛИЋ: Јадни наш Валенса, сад ми га нешто жао.

ПЕРИЋ: А да те је само једном одаламио кад си се оно с њим закачио.

МИЛИЋ: (*Чудећи се*)

Да, мајку му, к'о бик је јак. Одгурну ме к'о сламку, умало главом не удари о ћошак стола.

ПЕРИЋ: Шта онда имаш да га жалиш, море. Запенио је, да је могао, кроз пушчану цев би нас пртерао.

МИЛИЋ: Често размишљам о ономе што си рекао за нас двојицу, да смо првоборци транзиције.

ПЕРИЋ: Него!

МИЛИЋ: У телефонском разговору са Зелићем помињао си неку салату, шта је то?

ПЕРИЋ: Стварно ниси разумео.

МИЛИЋ: Не, веруј ми.

ПЕРИЋ: То су награде за нас првоборце, као и за првоборце из Града који су одрађивали приватизацију *Алайа*. По милионче, мало ли је?!

МИЛИЋ: Значи...?

ПЕРИЋ: Значи, брате, да не треба да ти цртам. Идуће недеље идемо по нашу лову. Оних пет милиона еура треба да се расподели, да добијемо наш део и коначно ставимо тачку на *Алай*.

МИЛИЋ: (*Уситије, диже чашу, наздрављају, иситијају на душак*)
Нека је са срећом.

ПЕРИЋ: Јебеш га, да се и ми мало овајдимо. Ово што ми добијамо само је кап у мору шта и колико људи раде у другим општинама. Кап, само кап.

МИЛИЋ: Још имамо *Хладњачу* за продају.

ПЕРИЋ: То ће одједном да оде. Одједном. Само да смо се отрасили *Алайа*.

МИЛИЋ: *Алай* је формула за наредне приватизације.

ПЕРИЋ: Нема наредних. Имамо још само *Хладњачу* за продају. И тачка, шта ухватимо, ухватили смо. Остали, губиташи, уопште ме не занимају. Уопште! Нек се јебу, нек раде шта год хоће.

МИЛИЋ: Исправно, потпуно исправно.

ПЕРИЋ: Можеш само да замислиш колико је вешто одрађена продаја *Алаїа*, ни државна телевизија није преносила.

МИЛИЋ: Баш сам се чудио да тога дана уопште није било телевизијског преноса из Агенције...

ПЕРИЋ: Људи су одрадили само тако.

МИЛИЋ: Шта сад?

ПЕРИЋ: За добру вест водиш на ручак.

МИЛИЋ: Подразумева се.

ПЕРИЋ: Где предлажеш да ручамо.

МИЛИЋ: Ајмо у ресторан *Престиж*, да видимо шта се тамо прича. До сада су слушали наше приче, сад ми да чујемо њихове. (*Засијаје, у недоумици*) Све се мислим да ти кажем или не?

ПЕРИЋ: (*Изненађен*)

Шта је сад?

МИЛИЋ: Твоја ташта.

ПЕРИЋ: Није ли дао Бог да је умрла?!

МИЛИЋ: Главу ми, бре, проби за овог нашег несрећника Јоцу. Сваки дан бане у канцеларију, нити пита секретарицу, нити куца. Само – буп. С неба у ребра.

ПЕРИЋ: Шта она хоће?

МИЛИЋ: Човече, каже како није добро шта радимо са Јоцом, да то није демократски, да није у духу глобализма, да му угрожавамо људска права... Да ће она...

ПЕРИЋ: (*Љут*)

Пусти бабу. Само због ње кући касно долазим. Само да је моје очи не виде. Срећа па рано легне, а зором одјури на тај јебени посао. Кад умре и на сахрану ћу јој каснити. Само да не би случајно проговорила.

(*Одлучно*)

Пусти то. Идемо.

Перић и Милић усјају, сјремају ствари и излазе.

13. СЛУЖБЕНА БЕЛЕШКА

Јоца на улици, са шапином у руци, нервозан, стапално ишчедејује на сајт, хода шамо-овамо... Коначно вади мобилни телефон, укуцава број зове некога.

ЈОЦА: Ало, ало, ало!

(Веза је очигледно одбијена и Јоца ионово иокушава)

Ало, председник је овде. Ало! Ауто, ауто... Чекам ауто...

Шта? Нема аута. Ало, ало!

Веза се најло ђекида. Јоца још једном иокушава да усјосћави шелефонску везу, али је очигледно да се на његов иозив нико не јавља. Нервозан, али већ и несигуран.

Јоца креће ћешке ђрема Општини. Корак му је нешићо дужи, али усјорен. Јуђро ђосле непресијавање ноћи осијавило је ђрага и Јоца изједа као да је ђеко ноћи најло осијарео. Пред Општином га нико не сачекује, нити било кођа има на видику.

Јоца долази ћред кабинет председника Општине, хватиа кваку, али вратиа су закључана. Тек штада на вратима ћримеши залејљену службену белешку са ћечатом у доњем десном уžлу. Скида ћатир, баци ђоглед на садржај, ставља у цеј, замисиљен, ђогнуће главе, ћешким и усјореним кораком најушића општину. Седа на ђруму клупу на улици, вади ћатир из цеја и чијта.

ЈОЦА: *(Чијта најлас)*

Овим прогласом даје се на знање свим запосленим, као и Јовану Јовићу, да је кабинет председника Општине запечаћен и да у њега до даљњег нико не може да има приступ, док се не заврши званична истрага због малверзија за које се сумња да је дотични Јован Јовић, као председник Општине, починио, под: А – у приватизацији предузећа Алат, Б – ненаменском коришћењу општинских средстава у хотелима и ресторанима и, Ц – коришћењу службеног аутомобила у приватне сврхе.

(Не може да верује, на крајко ћатир одлаже на клупу поред себе. Замишљен је. Несикој га штера да ионово чијта шташића најише на ћатиру)

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Под шачком А, Јован Јовић се сумњичи да је нереалном и неадекватном ионудом за ћродају ћредузећа Алат обмануо јавност и угрозио животе породица запослених радника у овом предузећу, што се сматра тешким кривичним делом. Као одговорно лице и председник Општине Јован Јовић је дао и потписао сагласност да се предузеће Алат прода по нереално ниској цени, чиме је доведен у питање опстанак горе наведеног предузећа.

ЈОЦА: (*Не може да верује у садржину тексћа који је прочитио, па га још једном чита у себи. Затим наставља*)

Б – Као председник Општине, Јован Јовић је ненаменски трошио општинска средства у приватне сврхе са женском *X* особом, користећи услуге хотелске собе и Ц – са истом наведеном непознатом особом користећи ресторанске услуге. Доказ – документација у архиви Општине Варош. Овим се истовремено даје на знање именованом Јовану Јовићу да не напушта Варош све док се не обаве истражне радње по све три тачке из ове службене белешке.

ЈОЦА: (*Белешику ставља у цеј, зласно размишља*)

Шта сам могао? Ништа. Сада, ништа. Ни пре, ништа. Ништа. Где сам направио грешку? Можда је грешка само у томе што сам искрено тежио да се *Алай*, моя фирма, праведно прода и преда у руке честитог човека, који би наставио да подиже производњу. Која је била Цицина улога, коју у службеној белешци наводе као *X* особу? Она је изгледа била удица на коју сам требао да се упецим. И упецао сам се. А ко не би?! Толико ме вешто вукла кроз мутну воду, без намере да ме извуче на површину. Нестала је. Удица је остала у мојим устима, нити могу да је прогутам, нити да је одстраним. Перић и Милић лепо су ми говорили да су првоборци транзиције у Вароши. Јесу. Морам то да призnam. Они су схватили дух времена у коме живимо. Једном су ми у шали чек рекли да ће, ако не буду добри, променити и грађане Вароши. Без сумње, они то увек остварују. Њих двојица заиста сатиру и мењају живот Варошана, из дана у дан.

(*Пауза. Јоца устаје са клубе, после нешто дужег дубоког размишљања*)

Којим путем да идем? Ово питање није адекватно. Рађе бих се запитао – да ли уопште постоји пут којим треба да наставим. Сумњам. У ствари, знам: Тај пут не постоји. Бестрагија није пут, је л' тако?! Најрађе бих да нестанем, било где. Било где. У ствари, не знам, више не постојим. Било куда да кренем, у срцу ћу носити своју Јелену, малу Јепу, моју ћерку. Нека јој судбина просветли пут.

(*Пауза, нешто дужа*)

Ни моју Варош нећу заборавити, не могу, било каква да је. А добра је, мојој Вароши посветио сам читав живот. Ја је волим, као и моју мезимицу, Јецу. Обоје ћу носити у души, било куда да кренем.

14. БЕСТРАГИЈА НИЈЕ ПУТ

Сијаваћа соба Јоџе и Ане, скромно намештена. Тросед на развлачење, две фойеље, редал.

На фойељама разбацана Јоцина џардероба, још од синоћ. Касно је вече, Јоџа још увек у кревећу, ноћ – дан – ноћ.

АНА: Шта је са овим човеком, ноћ – дан – ноћ већ се не буди?!

Ана се коначно одлучује да уђе у сијаваћу собу, да га пробуди.

АНА: Јоване да ли спаваш?

Јоџа се оћеђи не одазива.

АНА: Јоване, да ли спаваш?

Јоџа се оћеђи не одазива.

АНА: (Услахирено)

Јоване, јеси ли жив?

(Оћеђи нишића! Ана, прискаче, дрма ѡа)

Јоване, аман, јеси ли жив?!

Јоџа, к' о клада, оћеђи нишића! Ана, појресена, кука!

АНА: Јој мени, Јоване, јеси ли жив?!

Јоџа, самрћнички оћвори и затвори очи.

АНА: Шта је било?

Пауза.

АНА: (Затомаже)

Јеси ли жив, јадна сам?!

ЈОЦА: (Једва прозовара)

Нисам жив, нисам.

Док Јоџа поново оћвара и затвара очи.

АНА: Како ниси, кад говориш?!

ЈОЦА: (Оћеђи, пољаћано)

Рекао сам ти, нисам жив.

АНА: Јоване, јадан, шта је било?

ЈОЦА: Умро сам, ето шта је било, пиши – умро.

АНА: Како ћу да пишем кад говориш, жив си?!

ЈОЦА: Пиши како хоћеш, ја сам мртвачовек.

АНА: Јој мени Јоване!

ЈОЦА: (Оћвара очи, укочен похлед према Ани)

Шта је било? Шта ти жалиш? Више ти нисам ни Јоџа, је л'?

(Пауза)

Сад сам ти Јован. А? Јован!

(Пауза)

Кад ти је вальало, онда сам био Јоца.

(Пауза)

Је л', и ти си чула да више нисам председник. Па сам одједном постао Јован. Је л'? Још мало па ћу постати Јосип, је л'? И ти си чула да више нема службених кола, је л'? Саучествујеш са њима, је л'? Знаш да су ми испред носа запечатили врата кабинета, је л'? Кучко једна!

АНА: Јоване, дођи к себи...

ЈОЦА: Пријало ти је док су службена кола долазила по тебе и возикала те по Вароши, кад си путовала у Град, је л'? А сад – Јоване...

АНА: Јоване, устани к'о човек па да причамо, не можеш тако...

ЈОЦА: Ја више немам коме ни ради чега да устајем. Немам.

АНА: Како немаш, имаш своју кћер, своју Јецу. Ако ништа друго, због ње...

ЈОЦА: Те варошке приче су ми на врх главе.

АНА: Јоване, није то варошка прича, то је наша прича, твоја и моја ћерка.

ЈОЦА: Ако нису варошке, онда су твоје приче. Је л' ти јасно.

АНА: Које моје приче, шта ти је?

ЈОЦА: Оне које си распредала по Вароши. Председникова су-пруга, па хоће све да зна.

АНА: Како нећу Јоване, кад читава Варош бруји како си се спетљао с том неком твојом саветницом. Читава Варош бруји...

(Пауза)

На моју срамоту.

ЈОЦУ: На твоју срамоту, је л'?

АНА: (Плаче)

Како није, постидео си ме пред читавом Вароши. Сра-мота ме је да било где изађем.

ЈОЦА: Больје би било да ниси никад ни излазила. Больје за обое нас.

АНА: Да сам стално била затворена у кући?!

ЈОЦА: Да, стално затворена. Где год си проговорила, брукала си ме. Од твојих прича Варош не затвара уста.

- АНА: Јоване, опамети се, врати се свом послу, међу своје раднике, шта друго да радиш?
- ЈОЦА: Питај ти раднике шта сад мисле о мени, шта мисле о мени и теби. Ти се тамо покажи, па им реци да се вратим тамо. Растргли би те...
- АНА: А тебе?
- ЈОЦА: Мене би прогутали, све са ципелама. Прогутали. Толико им се тога накупило. И људи су у праву. Али ја сам беспомоћан да више било шта урадим. Било шта.
- АНА: Може ли ти шта помоћи та твоја саветница?
- ЈОЦА: Може, к'о и ти! Ето, толико.
- АНА: Није ваљда да је љубав тако кратко трајала.
- ЈОЦА: Опет ти. Доливаш уље на ватру. Иста је к'о и ти. Иста.
- АНА: Како, Јоване, ја сам ти ваљда законита жена са којом имаш дете, дете, Јоване.
- ЈОЦА: (*Коначно се ћридиже, усipaје, облачи се и обува, ћућке, неке најнеоћходније стивари ставља у џеј, очији то је да хоће да оде*)
- АНА: Шта то радиш Јоване?
- ЈОЦА: Одлазим.
- АНА: Где, коме?
- ЈОЦА: Никоме. Никоме ја више не требам.
- АНА: Требаш, Јоване, требаш Јелени, твојој Јеци.
- ЈОЦА: (*Прећућкује, стивнућућој срца. Ђући, хоће да крене*)
- АНА: (*Брже-боље из собе доноси малу Јелену која јој стива у наручју*)
Ево, због ње, Јоване, остави, остави, заборавимо све лоше ствари.
- Јован ћрилази, дуђо гледа, малу Јелену љуби је укосу, затим ћућке оивара вратића, не окрећући се, одлази. Пауза.*
- Ана са малом Јеленом у наручју ћрићрчава вратима, оивара, види да Јоци двојица йолицајаца стављају лисице на руке, одводе га!*
- АНА: (*Готово скамењена, не верујући шта се дођаћа, извесно време ћући, одједном јој се отиме, врисне*)
Јаој мени!
(Дозива, кука)
Јоване! Јоване! Јоване!